

СУДОВА ПРАКТИКА ВИЩОГО АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ УКРАЇНИ

Рішення, прийняті першою судовою палатою Вищого адміністративного суду України

У Х В А Л А

ВИЩОГО АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ УКРАЇНИ

від 13 січня 2011 р.

Суддя Вищого адміністративного суду України Черпак Ю. К., розглянувши матеріали адміністративного позову П. до Верховної Ради України, треті особи — Територіальне управління Державної судової адміністрації у Київській області, виконуючий обов'язки голови Згурівського районного суду Київської області Д., про визнання незаконною і скасування постанови, скасування наказу, поновлення на посаді та стягнення середнього заробітку за час вимушеного прогулу,

В С Т А Н О В И В:

6 січня 2011 р. П. звернулася до суду з позовом про визнання незаконною і скасування постанови Верховної Ради України від 17 червня 2010 р. № 2352-VI в частині звільнення її з посади судді, скасування наказу виконуючого обов'язки голови Згурівського районного суду Київської області від 7 липня 2010 р. № 62, поновлення на посаді та стягнення з Територіального управління Державної судової адміністрації у Київській області середнього заробітку за час вимушеного прогулу.

В позовній заяві просила також поновити строк звернення до адміністративного суду.

Згідно з ч. 3 ст. 106 КАСУ до позовної заяви додаються її копії та копії всіх документів, що приєднуються до неї, відповідно до кількості відповідачів і третіх осіб, а також документ про сплату судового збору, крім випадків, коли його не належить сплачувати.

Актом Вищого адміністративного суду України № А-39/11, складеним 13 січня 2011 р., встановлено відсутність у конверті, відправленому П., копій позовної заяви з додатками.

На підставі пп. 1 п. 3 розділу 7 «Прикінцеві та перехідні положення» КАСУ судовий збір при зверненні до адміністративного суду сплачується у порядку, встановленому законодавством для державного мита.

В підпункті «б» п. 1 ст. 3 Декрету КМУ «Про державне мито» зазначено, що ставка державного мита із скарг на неправомірні дії органів державного управління і службових осіб, що ущемляють права громадян, становить 0,2 неоподаткованого мінімуму доходів громадян, тобто 3 грн 40 коп.

Отже, до позовної заяви позивач повинен був додати документ про сплату судового збору у певному розмірі.

Слід також зазначити, що відповідно до ч. 4 ст. 18, ст. 171-1 КАСУ Вищому адміністративному суду України як суду першої інстанції підсудні справи щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Верховної Ради України, Президента України, Вищої ради юстиції, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Частиною 5 ст. 171-1 КАСУ передбачено, що Вищий адміністративний суд України за наслідками розгляду справи може: 1) визнати акт Верховної Ради України, Президента України, Вищої ради юстиції, рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України незаконним повністю або в окремії його частині; 2) визнати дії чи бездіяльність Верховної Ради України, Президента України, Вищої ради юстиції, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України протиправними, зобов'язати Верховну Раду України, Президента України, Вищу раду юстиції, Вищу кваліфікаційну комісію суддів України вчинити певні дії.

Таким чином, позовні вимоги про скасування наказу виконуючого обов'язки голови Згурівського районного суду Київської області від 7 липня 2010 р. № 62, поновлення на посаді та стягнення з Територіального управління Державної судової адміністрації у Київській області середнього заробітку за час вимушеного прогулу не підсудні Вищому адміністративному суду України як суду першої інстанції.

У зв'язку з цим позовна заява підлягає залишенню без руху з наданням П. терміну для усунення недоліків шляхом складання нової позовної заяви з долученням її копій та копій всіх документів, що приєднуються до неї, і сплати судового збору.

Після виправлення недоліків позовної заяви судом буде розглянуто клопотання позивача про поновлення строку звернення до суду, який згідно з ч. 3 ст. 99 КАСУ у справах щодо прийняття громадян на публічну службу, її проходження і звільнення з публічної служби становить один місяць.

Керуючись ч. 1 ст. 108, ст. 171-1 КАСУ,

у х в а л и в:

Позовну заяву П. до Верховної Ради України, треті особи — Територіальне управління Державної судової адміністрації у Київській області, виконуючий обов'язки голови Згурівського районного суду Київської області Д., про визнання незаконною і скасування постанови, скасування наказу, поновлення на посаді та стягнення середнього заробітку за час вимушеного прогулу залишити без руху.

Надати позивачу строк для усунення недоліків до 30 січня 2011 р.

Роз'яснити, що у разі неусунення зазначених недоліків, позовна заява повертається особі, яка її подала.

Ухвала набирає законної сили з моменту її прийняття і не підлягає оскарженню.

У Х В А Л А
ВИЩОГО АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ УКРАЇНИ
від 13 січня 2011 р.

Суддя Вищого адміністративного суду України Черпак Ю. К., розглянувши матеріали адміністративного позову К. до Вищої ради юстиції, Голови Вищої ради юстиції К. В. М. про визнання бездіяльності протиправною та зобов'язання вчинити певні дії,

В С Т А Н О В И В:

27 грудня 2010 р. К. звернулася до суду з позовною заявою, в якій просила: визнати протиправною бездіяльність Вищої ради юстиції і Голови Вищої ради юстиції К. В. М.; зобов'язати Голову Вищої ради юстиції К. В. М. передати до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України скаргу позивача від 4 червня 2010 р. про ініціювання питання про звільнення М. з посади судді за вчинений злочин проти правосуддя; зобов'язати Голову Вищої ради юстиції К. В. М. передати до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України скаргу позивача від 4 червня 2010 р. щодо прокурора Кіцманського району Чернівецької області І.

Згідно з ч. 4 ст. 18, ст. 171-1 КАСУ Вищому адміністративному суду України як суду першої інстанції підсудні справи щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Верховної Ради України, Президента України, Вищої ради юстиції, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Статтю 131 Конституції України встановлено, що в Україні діє Вища рада юстиції України, до складу якої входять двадцять членів. Частиною 1 ст. 20, ст. 21 Закону України «Про Вищу раду юстиції» передбачено, що керівництво роботою Вищої ради юстиції здійснює її Голова, який для виконання покладених на нього обов'язків наділений певними повноваженнями.

Таким чином, Голова Вищої ради юстиції є самостійним суб'єктом владних повноважень, дії і бездіяльність якого оскаржуються з урахуванням правил предметної і територіальної підсудності, встановлених статтями 18, 19 КАСУ, до відповідного окружного адміністративного суду.

Пунктом 4 ч. 1 ст. 106 КАСУ передбачено, що у позовній заяві зазначаються зміст позовних вимог і виклад обставин, якими позивач обґрунтовує свої вимоги.

На підставі п. 2 ч. 5 ст. 171-1 КАСУ Вищий адміністративний суд України за наслідками розгляду справи може, зокрема, визнати дії чи бездіяльність Вищої ради юстиції протиправними і зобов'язати Вищу раду юстиції вчинити певні дії.

З позовної заяви вбачається, що К. оскаржує бездіяльність Вищої ради юстиції, але в прохальній частині позовної заяви не зазначила, яку конкретно бездіяльність вважає протиправною, не заявила вимогу про зобов'язання Вищої ради юстиції вчинити певні і не навела обґрунтування такої вимоги.

Таким чином, позовна заява підлягає залишенню без руху з наданням К. терміну для усунення недоліків шляхом складання нової позовної заяви.

Керуючись ч. 1 ст. 108, ст. 171-1 КАСУ,

у х в а л и в:

Позовну заяву К. до Вищої ради юстиції, Голови Вищої ради юстиції К. В. М. про визнання бездіяльності протиправною та зобов'язання вчинити певні дії залишити без руху.

Надати позивачу строк для усунення недоліків до 30 січня 2011 р.

Роз'яснити, що у разі неусунення зазначених недоліків, позовна заява повертається особі, яка її подала.

Ухвала набирає законної сили з моменту її прийняття і не підлягає оскарженню.

У Х В А Л А

ВИЩОГО АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ УКРАЇНИ

від 17 січня 2011 р.

Суддя Вищого адміністративного суду України Головчук С. В., вирішуючи питання про прийняття позовної заяви М. М. Т., М. Е. С., М. Л. С. до Верховної Ради України, Вищої ради юстиції, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України про визнання актів протиправними та зобов'язання вчинити певні дії,

в с т а н о в и в:

М. М. Т., М. Е. С., М. Л. С. звернулися до суду з позовом, у якому просять: 1) визнати Постанову Верховної Ради України «Про звільнення суд-

дів» від 2 грудня 2010 р. № 2762-VI в частині звільнення з посади судді Бобровицького районного суду Чернігівської області Є. та в частині звільнення з посади судді апеляційного суду Чернігівської області Р. у зв'язку з поданням заяв про відставку незаконною; 2) визнати постанову Верховної Ради України «Про звільнення суддів» від 2 грудня 2010 р. № 2764-VI в частині звільнення з посади судді Бобровицького районного суду Чернігівської області І. у зв'язку з поданням заяви про відставку незаконною; 3) зобов'язати Вищу раду юстиції прийняти рішення «Про внесення подання до Верховної Ради України про звільнення Є. з посади судді за порушення присяги»; 4) зобов'язати Вищу раду юстиції прийняти рішення «Про внесення подання до Верховної Ради України про звільнення І. з посади судді за порушення присяги»; 5) зобов'язати Вищу раду юстиції прийняти рішення «Про внесення подання до Верховної Ради України про звільнення Р. з посади судді за порушення присяги»; 6) зобов'язати Верховну Раду України змінити у постанові Верховної Ради України «Про звільнення суддів» від 2 грудня 2010 р. № 2762-VI формулювання підстав звільнення Є. та Р., а саме з «у зв'язку з поданням заяви про відставку» на «у зв'язку з порушенням присяги судді»; 7) зобов'язати Верховну Раду України змінити у Постанові Верховної Ради України «Про звільнення суддів» від 2 грудня 2010 р. № 2764-VI формулювання підстав звільнення І., а саме з «у зв'язку з поданням заяви про відставку» на «у зв'язку з порушенням присяги судді»; 8) зобов'язати Вищу кваліфікаційну комісію суддів України прийняти рішення про направлення рекомендації до Вищої ради юстиції для вирішення питання щодо внесення подання про звільнення суддів Є., Р., І. з посад за порушення присяги судді.

За формою і змістом адміністративний позов має відповідати вимогам статей 105 та 106 КАСУ. Зокрема, позов може містити вимоги про: 1) скасування або визнання нечинним рішення відповідача — суб'єкта владних повноважень повністю чи окремих його положень; 2) зобов'язання відповідача — суб'єкта владних повноважень прийняти рішення або вчинити певні дії; 3) зобов'язання відповідача — суб'єкта владних повноважень утриматися від вчинення певних дій; 4) стягнення з відповідача — суб'єкта владних повноважень коштів на відшкодування шкоди, завданої його незаконним рішенням, дією або бездіяльністю; 5) виконання зупиненої чи невчиненої дії; 6) встановлення наявності чи відсутності компетенції (повноважень) суб'єкта владних повноважень; 7) примусове відчуження земельної ділянки, інших об'єктів нерухомого майна, що на ній розміщені, з мотивів суспільної необхідності (ч. 4 ст. 105 КАСУ).

Крім того, відповідно до п. 4 ч. 1 ст. 106 КАСУ у позовній заяві зазначаються зміст позовних вимог і виклад обставин, якими позивач обґрунтовує свої вимоги.

Із позовної заяви вбачається, що М. М. Т., М. Е. С., М. Л. С. не зазначають, у чому полягає порушення їх особистих прав, свобод та інтересів з боку Верховної Ради України, Вищої ради юстиції, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, відсутнє правове обґрунтування позовних вимог у цій частині. Також у ній відсутній зміст позовних вимог, а саме: прохання позивачів до Верховної Ради України, Вищої ради юстиції, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України в межах її повноважень, визначених Конституцією та законами України, і бажаний для позивача спосіб захисту судом його прав, свобод чи інтересів, які він вважає порушеними.

Згідно з ч. 3 ст. 106 КАСУ до позовної заяви додається документ про сплату судового збору, крім випадків, коли його не належить сплачувати. М. М. Т. додала до позовної заяви документ про наявність пільги щодо сплати судового збору, а М. Е. С., М. Л. С. до позовної заяви документ про сплату судового збору не додали, а також не надали документ, який би підтверджував наявність пільг щодо сплати судового збору.

За правилами ч. 1 ст. 108 КАСУ суддя, встановивши, що позовну заяву подано без додержання вимог, встановлених ст. 106 цього Кодексу, постановляє ухвалу про залишення позовної заяви без руху.

Таким чином, позовна заява М. М. Т., М. Е. С., М. Л. С. до Верховної Ради України, Вищої ради юстиції, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України про визнання актів протиправними та зобов'язання вчинити певні дії підлягає залишенню без руху.

На підставі викладеного, керуючись статтями 106, 108, 171-1 КАСУ,

у х в а л и в:

Позовну заяву М. М. Т., М. Е. С., М. Л. С. до Верховної Ради України, Вищої ради юстиції, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України про визнання актів протиправними та зобов'язання вчинити певні дії залишити без руху.

Надати М. М. Т., М. Е. С., М. Л. С. строк до 28 січня 2011 р. для усунення зазначених в ухвалі недоліків.

Попередити М. М. Т., М. Е. С., М. Л. С., що в разі неусунення недоліків позовну заяву буде повернуто позивачам.

Ухвала набирає законної сили з моменту постановлення та оскарженню не підлягає.

У Х В А Л А
ВИЩОГО АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ УКРАЇНИ
від 17 січня 2011 р.

Суддя Вищого адміністративного суду України Розваляєва Т. С., вирішуючи питання про прийняття позовної заяви К. до Вищої ради юстиції, Верховної Ради України про визнання протиправними дій та постанови, зобов'язання вчинити певні дії,

В С Т А Н О В И В:

11 січня 2011 р. К. звернувся з позовною заявою до Вищої ради юстиції, Верховної Ради України про визнання протиправними дій Вищої ради юстиції щодо передання на розгляд до Верховної Ради України документів на звільнення всупереч рішенню суду, яке забороняло вчиняти цю дію. Також просив визнати протиправною постанову Верховної Ради України від 22 травня 2008 р. № 303-VI в частині звільнення позивача з посади судді за порушення присяги, зобов'язати Верховну Раду України скасувати постанову від 22 травня 2008 р. № 303-VI в частині звільнення його з посади судді.

Відповідно до ст. 99 КАСУ адміністративний позов може бути подано в межах строку звернення до адміністративного суду, встановленого цим Кодексом або іншими законами. Для звернення до адміністративного суду за захистом прав, свобод та інтересів особи встановлюється шестимісячний строк. Для захисту прав, свобод та інтересів особи цим Кодексом та іншими законами можуть встановлюватися інші строки для звернення до адміністративного суду, які, якщо не встановлено інше, обчислюються з дня, коли особа дізналася або повинна була дізнатися про порушення своїх прав, свобод чи інтересів. Для звернення до суду у справах щодо прийняття громадян на публічну службу, її проходження, звільнення з публічної служби встановлюється місячний строк.

Згідно із ст. 100 КАСУ адміністративний позов, поданий після закінчення строків, установлених законом, залишається без розгляду, якщо суд за заявою особи, яка його подала, не знайде підстав для поновлення строку.

Відповідно до п. 5 ч. 1 ст. 107 КАСУ, в тому числі з'ясовуючи, чи подано адміністративний позов у строк, установлений законом, суд встановив таке.

Рішення Вищої ради юстиції про внесення подання до Верховної Ради України про звільнення К. з посади судді за порушення присяги прийнято 4 лютого 2004 р. На підставі цього подання Верховна Рада України прийняла Постанову «Про звільнення суддів» від 22 травня 2008 р. № 303-VI, якою К. звільнено з посади судді військового місцевого суду Дніпропетровського гарнізону у зв'язку з порушенням присяги.

У позовній заяві К. вказує на те, що строк звернення з адміністративним позовом ним не пропущено.

Такі висновки позивач обґрунтовує тим, що рішенням Шевченківського районного суду м. Києва від 17 липня 2007 р. відмовлено в задоволенні його позову про скасування рішення Вищої ради юстиції від 4 лютого 2004 р. Ухвалою Київського апеляційного адміністративного суду від 26 жовтня 2010 р. рішення Шевченківського районного суду м. Києва від 17 липня 2007 р. залишено без змін. Між тим, до завершення розгляду справи судом апеляційної інстанції К. подав заяву про зміну позовних вимог, в якій просив визнати протиправними дії Вищої ради юстиції щодо передання документів на звільнення до Верховної Ради України всупереч рішенням суду. Крім того, К. заявив клопотання про залучення Верховної Ради України до участі у справі як відповідача. Вимоги, які ставились позивачем у вказаних клопотаннях, є аналогічними тим, які позивач пред'являє у цьому позові. Таким чином, початок перебігу строку звернення до адміністративного суду розпочинається з дня отримання рішення Київського апеляційного адміністративного суду, прийнятого ним за результатами розгляду цих клопотань. Проте ухвалу Київського апеляційного адміністративного суду від 26 жовтня 2010 р. з цього питання він не отримав, а тому перебіг строку звернення до суду не розпочався.

З доводами позивача погодитись не можна.

За змістом ч. 2 ст. 99 КАСУ строк звернення до адміністративного суду обчислюється з дня, коли особа дізналася або повинна була дізнатися про порушення своїх прав, свобод чи інтересів.

Отже, місячний строк звернення до адміністративного суду обчислюється з дня, коли К. дізнався про вчинення Вищою радою юстиції дій щодо передання документів на звільнення до Верховної Ради України та прийняття Верховною Радою України постанови від 22 травня 2008 р. № 303-VI.

За змістом позовної заяви про такі порушення прав К. було відомо на час розгляду Київським апеляційним адміністративним судом справи про скасування рішення Вищої ради юстиції від 4 лютого 2004 р., ухвала з якої прийнята 26 жовтня 2010 р.

Таким чином, станом на 11 січня 2011 р. позивачем пропущено строк звернення до адміністративного суду.

Доводи позивача, викладені в позовній заяві, можуть розглядатися адміністративним судом як підстава для поновлення строку звернення до адміністративного суду, проте заява про поновлення строку звернення до адміністративного суду позивачем не подавалась.

Таким чином, враховуючи те, що позов К. подано після закінчення строку для звернення до суду, позивач цей строк поновити не просить, позов підлягає залишенню без розгляду.

На підставі викладеного, керуючись статтями 99, 100, 107, 171-1 КАСУ,
у х в а л и в:

Позов К. до Вищої ради юстиції, Верховної Ради України про визнання протиправними дій та постанови, зобов'язання вчинити певні дії залишити без розгляду.

Ухвала є остаточною і оскарженню не підлягає.

П О С Т А Н О В А
ВИЩОГО АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ УКРАЇНИ
від 27 січня 2011 р.

Колегія суддів Вищого адміністративного суду України у складі: Головчук С. В. (головуючого, доповідача), Зайця В. С., Рецебуринського Ю. Й., Розваляєвої Т. С., Сороки М. О. (суддів), розглянувши у відкритому судовому засіданні справу за позовом К. до Президента України, Вищої ради юстиції про визнання незаконним та скасування рішення «Про внесення подання до Президента України про звільнення з посади судді Окружного адміністративного суду м. Києва К. за порушення присяги» від 7 червня 2010 р. та скасування Указу Президента України «Про звільнення суддів» від 18 червня 2010 р. № 709/2010 в частині звільнення з посади судді Окружного адміністративного суду м. Києва К. у зв'язку з порушенням присяги судді,

в с т а н о в и л а:

7 липня 2010 р. К. звернувся із адміністративним позовом до Вищої ради юстиції та Президента України про визнання незаконним та скасування рішення Вищої ради юстиції «Про внесення подання до Президента України про звільнення з посади судді Окружного адміністративного суду м. Києва К. за порушення присяги» від 7 червня 2010 р. і скасування Указу Президента України «Про звільнення суддів» від 18 червня 2010 р. № 709/2010 в частині звільнення його з посади судді Окружного адміністративного суду м. Києва у зв'язку з порушенням присяги судді.

Позивач зазначає, що рішення Вищої ради юстиції прийнято з порушенням процедури, встановленої Законом України «Про Вищу раду юстиції» та Регламентом Вищої ради юстиції, оскільки на засідання ради, що відбулося 7 червня 2010 р., його не запросили. Саме рішення вважає необґрунтованим, упередженим та таким, що прийнято без урахування усіх обставин справи. Посилається на те, що Указ Президента України про його звільнення вида-

ний за відсутності матеріалів Вищої ради юстиції, в тому числі подання до Президента України «Про звільнення з посади судді Окружного адміністративного суду м. Києва К. за порушення присяги» від 7 червня 2010 р., оскільки ці документи станом на 18 червня 2010 р. до Адміністрації Президента України не надходили.

Вища рада юстиції проти позову заперечує, просить відмовити у його задоволенні в повному обсязі. Зазначає, що Закон України «Про Вищу раду юстиції» не містить порядку здійснення запрошення судді на засідання Вищої ради юстиції. Практично таке запрошення направляється за місцем роботи особи, що запрошується на засідання Ради. Позивач на засідання Ради як 26 травня, так і 7 червня 2010 р. не з'явився, тому питання стосовно нього розглянуто за його відсутності. Вважає, що Вища рада юстиції прийняла оскаржуване рішення з дотриманням процедури відповідно до Регламенту Вищої ради юстиції та в межах повноважень, визначених Конституцією України та законами, з дотриманням вимог ст. 32 Закону України «Про вищу раду юстиції».

Від Адміністрації Президента України надійшли заперечення проти позову, в яких зазначено, що подання Вищої ради юстиції, на підставі якого видано Указ «Про звільнення суддів» від 18 червня 2010 р. № 709/2010, отримано адміністрацією 11 червня 2010 р. Президент України діяв у межах компетенції, визначеної Конституцією України.

В судовому засіданні представник позивача Г. підтримав позовні вимоги з мотивів, викладених у позовній заяві. Представник Вищої ради юстиції М. адміністративний позов не визнала, просила відмовити у його задоволенні, посилаючись на обґрунтування, наведені у запереченнях проти позову.

Представник Президента України у судове засідання не прибув, належним чином повідомлений про дату, час і місце судового розгляду, просив розглянути справу за його відсутності.

Заслухавши доповідь судді-доповідача, пояснення представників позивача, Вищої ради юстиції, перевірівши матеріали справи і обговоривши доводи позовної заяви, суд вважає, що позов підлягає частковому задоволенню.

Указом Президента України від 22 серпня 2007 р. К. призначений на посаду судді Окружного адміністративного суду м. Києва строком на п'ять років. Присягу судді прийняв 19 вересня 2007 р.

10 червня 2010 р. Вища рада юстиції внесла подання № 39/0/12-10 «Про звільнення суддів з посад», і Указом Президента України «Про звільнення суддів» № 709/2010 від 18 червня 2010 р. відповідно до п. 5 ч. 5 ст. 126 Конституції України К. звільнено з посади судді Окружного адміністративного суду м. Києва у зв'язку з порушенням присяги судді.

Пунктом 5 ч. 5 ст. 126 Конституції України встановлено, що суддя звільняється з посади органом, що його обрав або призначив, у разі порушення

суддею присяги. Відповідно до ст. 128 Конституції України перше призначення на посаду професійного судді строком на п'ять років здійснюється Президентом України.

Статтею 131 Конституції України та ст. 3 Закону України «Про Вищу раду юстиції» Вищій раді юстиції, серед іншого, надані повноваження щодо внесення подання про звільнення суддів з посад, в тому числі за особливих обставин, однією з яких є порушення суддею присяги.

Повноваження, організація, порядок діяльності Вищої ради юстиції відповідно до ст. 2 Закону України «Про Вищу раду юстиції» від 15 січня 1998 р. № 22/98-ВР визначаються Конституцією України, вказаним Законом та Регламентом Вищої ради юстиції.

Порядок здійснення Вищою радою юстиції своїх повноважень щодо розгляду питання про звільнення судді з посади за порушення присяги визначений ст. 32 Закону України «Про Вищу раду юстиції». Так, зазначеною статтею (в редакції Закону України від 13 травня 2010 р. № 2181-VI, який набрав чинності 15 травня 2010 р.) передбачено, що питання про звільнення судді з підстав, передбачених пунктами 4–6 ч. 5 ст. 126 Конституції України, Вища рада юстиції розглядає після надання кваліфікаційною комісією відповідного висновку або за власною ініціативою.

Судом встановлено, що за наслідками перевірки, проведеної на підставі доручення Голови Вищої ради юстиції від 21 квітня 2010 р. № 89, членом Вищої ради юстиції І. 19 травня 2010 р. складено довідку про наявність підстав для внесення подання про звільнення судді К. з посади судді за порушення присяги, з якою ознайомлено позивача.

7 червня 2010 р. Вища рада юстиції розглянула пропозицію члена Вищої ради юстиції І. і прийняла рішення № 453/0/15-к про внесення подання Президенту України про звільнення К. з посади судді за порушення присяги. Підставою для ухвалення зазначеного рішення і внесення подання стали такі обставини.

2 лютого 2010 р. Всеукраїнська громадська організація «Федерація спортивного покеру України» та Всеукраїнська громадська організація «Федерація покеру України» звернулися з позовом до Міністерства юстиції України, третя особа — Міністерство України у справах сім'ї, молоді та спорту, про визнання нечинним рішення Міністерства юстиції України про скасування наказу про державну реєстрацію нормативно-правового акта та скасування наказу від 9 грудня 2009 р. № 2403/5.

3 лютого 2010 р., розглядаючи клопотання Всеукраїнської громадської організації «Федерація спортивного покеру України», Всеукраїнської громадської організації «Федерація покеру України» про вжиття заходів забезпечення заявленого адміністративного позову, суддя К. постановив ухвалу, відповідно до якої зупинив дію рішення суб'єкта владних повноважень —

наказу Міністерства юстиції України від 9 грудня 2009 р. № 2403/5 до вирішення справи по суті.

Приймаючи рішення, Вища рада юстиції керувалася тим, що, застосувавши вказаний вид забезпечення позову, суддя К. фактично висловив свою думку стосовно обґрунтованості позовних вимог до розгляду справи по суті, діяв в інтересах позивача, ігноруючи вимоги чинного законодавства України та впроваджені обмеження у сфері здійснення грального бізнесу, фактично створив умови для існування грального бізнесу до вирішення справи по суті.

В рішенні також зазначено, що при вирішенні питання про забезпечення позову суддя лише послався на очевидність ознак протиправності оскаржуваного наказу Міністерства юстиції України та на існування очевидної небезпеки заподіяння шкоди правам, свободам та інтересам позивача до ухвалення рішення в адміністративній справі, через що захист цих прав, свобод, інтересів стане неможливим без вжиття таких заходів. Проте, як зазначає у рішенні Вища рада юстиції, в ухвалі не наведено обґрунтування, відсутні мотиви та підстави, передбачені ч. 1 ст. 117 КАСУ, які є обов'язковими для її постановлення; в ній не вказано, в чому полягає очевидність протиправності оскаржуваного рішення і небезпека заподіяння шкоди, якими доказами це підтверджується.

За висновком Вищої ради юстиції, вчинені суддею К. дії при постановленні ухвали про забезпечення позову порочать звання судді, викликають сумнів у його об'єктивності, неупередженості, свідчать про несумлінне виконання суддею своїх службових обов'язків і є підставою для внесення подання про звільнення його з посади судді за порушення присяги.

Відповідальність за порушення присяги судді передбачена п. 5 ч. 5 ст. 126 Конституції України та п. 5 ч. 1 ст. 15 Закону України «Про статус суддів» від 15 грудня 1992 р. № 2862-12, який є спеціальним законом, визначає повноваження судді, вимоги, що ставляться до судді, особливий порядок обрання, призначення суддів, їх обов'язки, підстави припинення повноважень судді тощо.

Відповідно до ст. 6 наведеного закону на суддю покладений обов'язок при здійсненні правосуддя дотримуватися Конституції та законів України, забезпечувати повний, всебічний та об'єктивний розгляд судових справ з дотриманням встановлених законом строків. У частині 2 ст. 31 Закону України «Про статус суддів» зазначено, що скасування або зміна судового рішення не тягне за собою дисциплінарної відповідальності судді, який брав участь у винесенні цього рішення, якщо при цьому не було допущено навмисного порушення закону чи несумлінності, що потягло за собою істотні наслідки.

Як зазначено у ст. 32 Закону України «Про Вищу раду юстиції» (в редакції, що діяла на час виникнення спірних правовідносин), порушенням суддею присяги є: вчинення ним дій, що порочать звання судді і можуть викликати

сумнів у його об'єктивності, неупередженості та незалежності, у чесності та непідкупності судових органів; незаконне отримання суддею матеріальних благ або здійснення витрат, що перевищують доходи такого судді та членів його сім'ї; умисне затягування суддею строків розгляду справи понад терміни, встановлені законом; порушення морально-етичних принципів поведінки судді.

Отже, перелік вчинків, що свідчать про вчинення зазначених дій, законодавчо не розкриває саме поняття порушення присяги судді.

Разом із тим, відповідно до Закону України «Про статус судді» (який діяв у червні 2010 р.) суддя приймає присягу такого змісту: «Урочисто присягаю чесно і сумлінно виконувати обов'язки судді, здійснювати правосуддя, підкоряючись тільки закону, бути об'єктивним і справедливим», яка є не лише формальною процедурою, а взяттям на себе обов'язку як носія судової влади сумлінно дотримуватися змісту присяги.

Колегія суддів вважає, що порушення присяги є проступком, який за своєю суттю повинен бути не просто порушенням професійних стандартів, а серйозним і неприпустимим діянням, що призводить до тяжких і незворотних наслідків.

Даючи юридичний аналіз акта Вищої ради юстиції, колегія суддів вважає, що зазначені в рішенні Вищої ради юстиції мотиви не дають підстав для звільнення К. з посади судді за порушення присяги з урахуванням такого.

Статтею 124 Конституції України, ст. 5 Закону України «Про судоустрій України» (який був чинним у період виникнення спірних правовідносин) встановлено, що правосуддя в Україні здійснюється виключно судами. Делегування функцій судів, а також привласнення цих функцій іншими органами чи посадовими особами не допускається. Судові рішення ухвалюються судами іменем України і є обов'язковими до виконання на всій території України.

Пунктом 9 ч. 3 ст. 129 Конституції України встановлено, що обов'язковість рішень суду є однією із основних засад судочинства.

Відповідно до положень ст. 11 Закону України «Про судоустрій України» судові рішення, що набрали законної сили, є обов'язковими до виконання усіма органами державної влади, органами місцевого самоврядування, їх посадовими особами, об'єднаннями громадян та іншими організаціями, громадянами та юридичними особами на всій території України. Обов'язковість урахування (преюдиціальність) судових рішень для інших судів, органів прокуратури, слідства, дізнання визначається процесуальним законом.

За положеннями ст. 11 Закону України «Про статус суддів» (був чинним у травні–червні 2010 р.) передбачена законом процедура здійснення правосуддя є однією із засад забезпечення незалежності суддів.

Наведені правові норми свідчать про особливий статус судових рішень та процедуру їх перегляду, яка може здійснюватись виключно судами у визначеному процесуальним законодавством порядку.

На час прийняття Вищою радою юстиції рішення про порушення К. присяги судді не була перевірена законність постановленої ним ухвали про забезпечення позову у встановленому процесуальним законом порядку, а саме судом апеляційної інстанції. Водночас у цій адміністративній справі 13 травня 2010 р. вже була прийнята постанова, якою позовні вимоги Всеукраїнської громадської організації «Федерація спортивного покеру України», Всеукраїнської громадської організації «Федерація покеру України» задоволені повністю з мотивів відсутності правової підстави для прийняття рішення Міністерством юстиції України про скасування державної реєстрації нормативно-правового акта від 9 грудня 2009 р. № 2403/5, що був предметом оскарження. Це судове рішення залишено без змін ухвалою Київського апеляційного адміністративного суду від 25 листопада 2010 р., а апеляційна скарга Міністерства юстиції України — без задоволення.

Щодо обставин забезпечення позову судом встановлено таке. Всеукраїнська громадська організація «Федерація спортивного покеру України» та Всеукраїнська громадська організація «Федерація покеру України» звернулися з позовом до Міністерства юстиції України, третя особа — Міністерство України у справах сім'ї, молоді та спорту, про визнання нечинним рішення Міністерства юстиції України про скасування наказу про державну реєстрацію нормативно-правового акта та скасування наказу від 9 грудня 2009 р. № 2403/5.

Одночасно з позовною заявою позивачами з посиланням на статті 117, 118 КАСУ подано клопотання про забезпечення позову, а саме: зупинити на час розгляду справи дію наказу Міністерства юстиції України від 9 грудня 2009 р. № 2403/5.

Підстави і умови забезпечення позову передбачені ч. 1 ст. 117 КАСУ. Зокрема, за клопотанням позивача або з власної ініціативи суд може постановити ухвалу про вжиття заходів забезпечення позову, якщо: а) існує очевидна небезпека заподіяння шкоди правам, свободам та інтересам позивача до ухвалення рішення в адміністративній справі; б) якщо очевидним є ознаки протиправності рішення, дії чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень.

Відповідно до ч. 1 ст. 118 КАСУ клопотання про забезпечення адміністративного позову розглядається не пізніше наступного дня після його одержання, й у разі його обґрунтованості та терміновості вирішується ухвалою негайно без повідомлення відповідача та інших осіб, які беруть участь у справі.

Ухвала з питань забезпечення позову за загальним правилом має відповідати за змістом ст. 165 КАСУ, зокрема, у ній зазначаються мотиви, з яких суд дійшов висновків, і закон, яким суд керувався, постановляючи ухвалу.

Як видно зі змісту ухвали про забезпечення позову, в цьому процесуальному документі суддя К. зазначив мотиви, з яких дійшов висновку про очевидні ознаки протиправності оспорюваного нормативно-правового акта, і закони, якими керувався. Слід зазначити, що позовні вимоги в наступному задоволені з посиланням на ті самі мотиви і закони, що свідчать про протиправність акта Міністерства юстиції від 9 грудня 2009 р. № 2403/5. Заходи забезпечення позову вжиті у спосіб та строки, передбачені законом.

Виключне право перевірки законності та обґрунтованості судових рішень має відповідний суд згідно з процесуальним законодавством. Органи, які вирішують питання про дисциплінарну відповідальність та відповідальність за порушення присяги судді, не наділені законом повноваженнями оцінювати законність судового рішення.

Відповідно до ч. 2 ст. 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

З огляду на викладене при розгляді справи не встановлено фактів, які б свідчили про умисне порушення закону позивачем або його несумлінність, тому відсутні особливі обставини, з якими законодавство України пов'язує звільнення судді за порушення присяги.

Таким чином, позовні вимоги до Вищої ради юстиції в частині визнання незаконним рішення «Про внесення подання Президенту України про звільнення з посади судді Окружного адміністративного суду м. Києва К. за порушення присяги» від 7 червня 2010 р. № 453/0/15-10 підлягають задоволенню.

Колегія суддів також вважає, що підстав для внесення подання Президенту України про звільнення К. з посади судді не було.

За наслідками розгляду справи Вищий адміністративний суд України згідно з ч. 5 ст. 171-1 КАСУ може визнати акти Вищої ради юстиції, Президента України незаконними повністю або в окремії їх частині, визнати дії чи бездіяльність Верхової Ради України або Вищої ради юстиції протиправними, зобов'язати зазначені органи вчинити певні дії.

У позовній заяві К. порушує одночасно питання про визнання незаконним акта Вищої ради юстиції та його скасування.

До Президента України заявлені вимоги про скасування Указу «Про звільнення суддів» від 18 червня 2010 р. № 709/2010 в частині звільнення з посади судді Окружного адміністративного суду м. Києва К. у зв'язку з порушенням присяги судді. Вимоги про визнання цього акта незаконним не подавались.

Відповідно до ч. 2 ст. 11 КАСУ суд розглядає адміністративні справи не інакше як за позовною заявою і не може виходити за межі позовних вимог.

До повноважень Вищого адміністративного суду України як суду першої інстанції не належить скасування актів Президента України і Вищої ради юстиції, тому позовні вимоги щодо скасування рішення Вищої ради юстиції від 7 червня 2010 р. № 453/0/15-10 і Указу Президента України «Про звільнення судді» від 18 червня 2010 р. № 709/2010 задоволенню не підлягають.

Керуючись статтями 160, 161, 167, 171-1 КАСУ, колегія суддів

п о с т а н о в и л а :

Адміністративний позов К. задовольнити частково.

Визнати незаконними рішення Вищої ради юстиції «Про внесення подання Президенту України про звільнення з посади судді Окружного адміністративного суду м. Києва К. за порушення присяги» від 7 червня 2010 р. № 453/0/15-10 та Указ Президента України «Про звільнення суддів» від 18 червня 2010 р. № 709/2010 у частині звільнення з посади судді Окружного адміністративного суду м. Києва К. у зв'язку з порушенням присяги судді.

Відмовити в задоволенні позову К. до Вищої ради юстиції про скасування рішення Вищої ради юстиції.

Постанова є остаточною та не підлягає перегляду в апеляційному і касаційному порядку.

П О С Т А Н О В А ВИЩОГО АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ УКРАЇНИ *від 9 лютого 2011 р.*

Вищий адміністративний суд України у складі колегії суддів: Рецебуринського Ю. Й. (головуючого), Зайцева М. П., Олексієнка М. М., Сороки М. О., Шведа Е. Ю., Синюшка М. Л. (суддів), розглянувши у відкритому судовому засіданні справу за позовом Ч. до Вищої ради юстиції про визнання протиправними дій та зобов'язання вчинити певні дії,

в с т а н о в и в :

У січні 2011 р. Ч. звернувся до суду з адміністративним позовом до Вищої ради юстиції про визнання протиправними дій Вищої ради юстиції щодо фактичної відмови доручити члену Вищої ради юстиції провести перевірку даних (відомостей), викладених у зверненні Громадської правозахисної організації «Юридичний центр «Право і Закон» (далі — ГПО ЮЦ «Право і Закон») від 3 серпня 2010 р. за вих. № 8-02п/10, про порушення суддями Одеського окружного адміністративного суду Г. і Х. присяги; визнання протиправними

дій Вищої ради юстиції щодо недотримання терміну надання відповіді на звернення ГПО ЮЦ «Право і Закон» від 3 серпня 2010 р. № 8-02п/10 та здійснення контролю за своєчасним розглядом цього звернення; зобов'язання Вищої ради юстиції доручити одному з її членів перевірити дані (відомості), викладені у зверненні ГПО ЮЦ «Право і Закон» від 3 серпня 2010 р. № 8-02п/10, щодо порушення судьями Одеського окружного адміністративного суду Г. і Х. присяги.

Обґрунтовуючи позов, позивач зазначає, що 3 серпня 2010 р. направив до Вищої ради юстиції звернення про порушення суддею Одеського окружного адміністративного суду Х. присяги при розгляді справи № 2а-10890/09/1570 та прикриття її незаконної діяльності головою Одеського окружного адміністративного суду Г. Однак у відповідь отримав листа заступника Голови Вищої ради юстиції про відсутність достатніх підстав для призначення відповідної перевірки відносно суддів Одеського окружного адміністративного суду Х. та Г.

Вважає, що при розгляді його звернення Вища рада юстиції діяла у порядку, який не передбачений Законом України «Про Вищу раду юстиції» щодо призначення перевірки викладених у зверненні даних про порушення судьями присяги, а також у порядку, який не передбачений Законом України «Про звернення громадян» в частині недотримання терміну надання відповіді та Регламентом Вищої ради юстиції в частині контролю за своєчасним розглядом звернення. Отже, відповідач порушив приписи ст. 19 Конституції України та права позивача у сфері публічно-правових відносин.

У своїх запереченнях на позов Вища рада юстиції зазначає, що на вказане у позові звернення надано відповідь на всі порушені у ньому питання в межах повноважень відповідача та у спосіб, визначений законодавством. Оскільки Радою не встановлено обставин для призначення перевірки щодо наявності підстав для звільнення суддів з посад за особливих обставин, підстави для задоволення позовних вимог Ч. відсутні.

У судове засідання позивач не з'явився, у своєму позові просив розглянути справу за його відсутності.

Представник Вищої ради юстиції позов не визнала на підставах, викладених у запереченнях на нього. Також просила залишити його без задоволення з огляду на відсутність публічно-правового спору між Вищою радою юстиції та громадянином Ч., оскільки предметом заявленого ним позову є дотримання Вищою радою юстиції порядку розгляду звернення ГПО ЮЦ «Право і Закон», а не позивача особисто.

Заслухавши пояснення представника відповідача та дослідивши матеріали справи, колегія суддів вважає, що позов не підлягає задоволенню з огляду на таке.

З матеріалів справи вбачається, що 10 серпня 2010 р. до Вищої ради юстиції надійшло звернення голови ГПО ЮЦ «Право і Закон» Ч., в якому

останній просив доручити члену Вищої ради юстиції провести перевірку фактів порушення присяги судьями Одеського окружного адміністративного суду Х. та Г. У випадку підтвердження вказаних ним фактів просив також порушити питання про звільнення Х. з посади судді або направити матеріали проведеної перевірки до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України для притягнення її до дисциплінарної відповідальності та Ради суддів адміністративних судів України для вирішення питання про звільнення Г. з посади голови Одеського окружного адміністративного суду.

Листом від 15 вересня 2010 р. за № 7910/0/9-10 заступник Голови Вищої ради юстиції І. повідомила заявника про відсутність у його зверненні достатніх підстав для призначення відповідної перевірки відносно названих ним суддів. Крім того, ГПО ЮЦ «Право і Закон» було поінформовано про порядок оскарження судових рішень, підстави притягнення судді до дисциплінарної відповідальності та здійснення контролю за організацією діяльності відповідних судів.

Ця відповідь була оскаржена позивачем до суду, оскільки, на його думку, відмова у проведенні перевірки за зверненням ГПО ЮЦ «Право і Закон» є протиправною.

За змістом статей 2, 3 КАСУ до суду з відповідним позовом може звернутися особа, права якої безпосередньо порушені органами державної влади, органами місцевого самоврядування, їхніми посадовими і службовими особами, іншими суб'єктами при здійсненні ними владних управлінських функцій на основі законодавства, в тому числі на виконання делегованих повноважень.

Таким чином, адміністративне судочинство спрямоване на захист порушених прав осіб у сфері публічно-правових відносин.

Відповідно до ч. 3 ст. 2 КАСУ у справах щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень адміністративні суди перевіряють, чи прийняті вони на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Колегією суддів встановлено, що фактичним предметом оскарження у цій справі є протиправність дій Вищої ради юстиції при розгляді нею звернення ГПО ЮЦ «Право і Закон». Однак, незважаючи на це, Ч. пред'явив позов до суду у власних інтересах, не обґрунтувавши, яким чином дії відповідача зачіпають його права, свободи чи інтереси у сфері публічно-правових відносин, та не надавши на підтвердження цього жодного доказу.

З огляду на те, що позивач не довів обставин, які б свідчили про порушення відповідачем його особистих прав, свобод чи інтересів, колегія суддів доходить висновку про відсутність підстав для задоволення позову.

Керуючись ч. 3 ст. 160, статтями 161–163, 171-1 КАСУ, Вищий адміністративний суд України

П О С Т А Н О В И В:

В задоволенні позову Ч. до Вищої ради юстиції відмовити повністю.

Постанова є остаточною і не підлягає перегляду в апеляційному чи касаційному порядку.

У Х В А Л А

ВИЩОГО АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ УКРАЇНИ

від 10 лютого 2011 р.

Суддя Вищого адміністративного суду України Веденяпін О. А., вирішуючи питання про прийняття позовної заяви С. до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України про скасування рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України від 25 листопада 2010 р. № 727/30-Д,

В С Т А Н О В И В:

7 лютого 2011 р. С. звернувся до суду з позовною заявою про скасування рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України від 25 листопада 2010 р. за № 727/30-Д про відсторонення його від посади судді Добропільського міськрайонного суду Донецької області. У позовній заяві вказує, що з оспорюваним рішенням він був ознайомлений 27 грудня 2010 р., про що свідчить копія наказу Добропільського міськрайонного суду Донецької області «Про відсторонення С. від посади судді» від 22 грудня 2010 р. № 47-к.

Відповідно до ст. 99 КАСУ адміністративний позов може бути подано в межах строку звернення до адміністративного суду, встановленого цим Кодексом або іншими законами.

Для звернення до адміністративного суду за захистом прав, свобод та інтересів особи встановлюється шестимісячний строк, який, якщо не встановлено інше, обчислюється з дня, коли особа дізналася або повинна була дізнатися про порушення своїх прав, свобод чи інтересів.

Для захисту прав, свобод та інтересів особи цим Кодексом та іншими законами можуть встановлюватися інші строки для звернення до адміністративного суду, які, якщо не встановлено інше, обчислюються з дня, коли особа дізналася або повинна була дізнатися про порушення своїх прав, свобод чи інтересів. Для звернення до суду у справах щодо прийняття громадян на публічну службу, її проходження, звільнення з публічної служби встановлюється місячний строк.

Згідно з п. 15 ст. 3 КАСУ професійна діяльність суддів є публічною службою.

Відповідно до ст. 100 КАСУ адміністративний позов, поданий після закінчення строків, установлених законом, залишається без розгляду, якщо суд за заявою особи, яка його подала, не знайде підстав для поновлення строку, про що постановляється ухвала.

Матеріали позовної заяви свідчать, що оскаржуване позивачем рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України за № 727/30-Д про відсторонення С. від посади судді Добропільського міськрайонного суду Донецької області прийнято 25 листопада 2010 р. На підставі зазначеного рішення 22 грудня 2010 р. Добропільським міськрайонним судом Донецької області видано наказ «Про відсторонення С. від посади судді» № 47-к, з яким позивач ознайомлений 27 грудня 2010 р.

Згідно зі штемпелем на конверті, з адміністративним позовом С. звернувся лише 7 лютого 2011 р., тобто з порушенням місячного строку, встановленого для звернення до суду у справах щодо проходження публічної служби. Клопотання про поновлення пропущеного строку для звернення до суду позивачем не подано.

Враховуючи те, що позов С. подано після закінчення строку для звернення до суду, установленого законом, позивач цей строк поновити не просить і не зазначає про поважність причин його пропускання, позов підлягає залишенню без розгляду.

Керуючись статтями 99, 100, 171-1 КАСУ,

у х в а л и в:

Позовну заяву С. до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України про скасування рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України від 25 листопада 2010 р. № 727/30-Д залишити без розгляду.

Ухвала набирає законної сили з моменту проголошення і оскарженню не підлягає.

У Х В А Л А

ВИЩОГО АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ УКРАЇНИ

від 15 лютого 2011 р.

Вищий адміністративний суд України у складі: Розваляєвої Т. С. (головуючого), Веденяпіна О. А., Головчук С. В., Зайця В. С., Кочана В. М. (суддів), розглянувши у відкритому судовому засіданні клопотання С. щодо поновлення строку звернення до суду з позовом до Вищої ради юстиції,

Верховної Ради України про визнання незаконними та нечинними подання Вищої ради юстиції від 26 травня 2010 р. до Верховної Ради України «Про звільнення з посади судді за порушення присяги», постанови Верховної Ради України від 3 червня 2010 р. № 2316-VI в частині звільнення С. з посади судді господарського суду м. Києва за порушення присяги,

В С Т А Н О В И В:

27 грудня 2010 р. С. звернулася з позовом до Вищої ради юстиції, Верховної Ради України про визнання незаконними та нечинними подання Вищої ради юстиції від 26 травня 2010 р. до Верховної Ради України «Про звільнення з посади судді за порушення присяги», постанови Верховної Ради України від 3 червня 2010 р. № 2316-VI в частині звільнення С. з посади судді господарського суду м. Києва за порушення присяги.

Позивач також заявила клопотання про поновлення строку звернення до суду, вказуючи, що строк пропущений нею з поважних причин, а саме: лікувалась, а потім доглядала за хворою матір'ю.

В судовому засіданні представник позивача клопотання підтримала.

Представники Вищої ради юстиції та Верховної Ради України в судове засідання не з'явилися.

Відповідно до ч. 2 ст. 102 КАСУ питання про поновлення пропущеного строку суд вирішує з повідомленням осіб, які беруть участь у справі. Неприбуття у судове засідання осіб, які належним чином повідомлені, не перешкоджає розгляду клопотання.

Враховуючи положення ч. 2 ст. 102 КАСУ, а саме те, що сторони належним чином повідомлені про день, час та місце розгляду клопотання, суд вважає можливим його розгляд за відсутності представників відповідачів.

Відповідно до частин 1, 2, 3 ст. 99 КАСУ адміністративний позов може бути подано в межах строку звернення до адміністративного суду, встановленого цим Кодексом або іншими законами. Для звернення до адміністративного суду за захистом прав, свобод та інтересів особи встановлюється шестимісячний строк, який, якщо не встановлено інше, обчислюється з дня, коли особа дізналася або повинна була дізнатися про порушення своїх прав, свобод чи інтересів. Для захисту прав, свобод та інтересів особи цим Кодексом та іншими законами можуть встановлюватися інші строки для звернення до адміністративного суду, які, якщо не встановлено інше, обчислюються з дня, коли особа дізналася або повинна була дізнатися про порушення своїх прав, свобод чи інтересів. Для звернення до суду у справах щодо прийняття громадян на публічну службу, її проходження, звільнення з публічної служби встановлюється місячний строк.

Відповідно до ст. 100 КАСУ адміністративний позов, поданий після закінчення строків, установлених законом, залишається без розгляду, якщо суд за заявою особи, яка його подала, не знайде підстав для поновлення строку.

Заслухавши суддю-доповідача, пояснення представника позивача, дослідивши матеріали справи, суд не знаходить підстав для поновлення позивачу строків звернення до суду з адміністративним позовом.

Робота на посаді судді є проходженням публічної служби. Відповідно до ч. 3 ст. 99 КАСУ строком, який визначений для звернення до адміністративного суду у справах щодо прийняття громадян на публічну службу, її проходження, звільнення з публічної служби, є один місяць.

С. звернулася з цим позовом до суду 27 грудня 2010 р. Просить визнати незаконними та нечинними подання Вищої ради юстиції від 26 травня 2010 р., постанову Верховної Ради України від 3 червня 2010 р.

За змістом ст. 99 КАСУ початок перебігу строку звернення до адміністративного суду законодавець пов'язує з днем, коли особа дізналася або повинна була дізнатися про порушення свого права.

Позивач зазначає, що ознайомилася з наказом про звільнення з роботи 4 червня 2010 р., тоді і дізналася про подання Вищої ради юстиції і постанову Верховної Ради України.

Суд вважає, що надані позивачем докази не дають підстави для поновлення строку звернення до суду.

Згідно із довідками і лікарняним листком С. з 17 травня по 4 червня 2010 р. знаходилася на стаціонарному лікуванні в Київській міській клінічній лікарні № 8.

Відповідно до довідки від 26 листопада 2010 р. № 2095 в період з 1 серпня по 26 листопада 2010 р. на лікуванні в Лисянській центральній районній лікарні під наглядом дочки С. знаходилася С. Г. Г., 1935 р. народження.

Однак при цьому позивач не надала пояснень щодо неможливості звернення до суду в період з 4 червня по 1 серпня 2010 р. та протягом місяця з 27 листопада 2010 р.

Враховуючи, що позов подано після закінчення строків звернення до суду і підстав для поновлення цього строку немає, цей позов підлягає залишенню без розгляду.

Керуючись статтями 99, 100, 160, 165, 171-1 КАСУ, суд

у х в а л и в:

Відмовити у задоволенні заяви С. про поновлення строку звернення до суду.

Позов С. до Вищої ради юстиції, Верховної Ради України про визнання незаконними та нечинними подання Вищої ради юстиції від 26 травня 2010 р. до Верховної Ради України про звільнення з посади судді за порушення присяги, постанови Верховної Ради України від 3 червня 2010 р. № 2316-VI в частині звільнення С. з посади судді господарського суду м. Києва за порушення присяги залишити без розгляду.

Ухвала є остаточною і не підлягає перегляду в апеляційному чи касаційному порядку.

У Х В А Л А
ВИЩОГО АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ УКРАЇНИ
від 16 лютого 2011 р.

Вищий адміністративний суд України у складі колегії суддів: Рецебуринського Ю. Й. (головуючого), Зайцева М. П., Олексієнка М. М., Черпака Ю. К., Шведа Е. Ю., Синюшка М. Л. (суддів), розглянувши у відкритому судовому засіданні справу за позовом З. до Вищої ради юстиції про визнання незаконними актів,

В С Т А Н О В И В:

Ухвалою судді Вищого адміністративного суду України від 14 січня 2011 р. відкрито провадження у справі за позовом З. до Вищої ради юстиції про визнання незаконними рішення Вищої ради юстиції «Про внесення подання до Верховної Ради України про звільнення З. з посади судді Бориспільського міськрайонного суду Київської області за порушення присяги» від 6 грудня 2010 р. та подання Вищої ради юстиції «Про звільнення з посади судді» щодо звільнення З. з посади судді Бориспільського міськрайонного суду Київської області.

Розгляд цієї справи у судовому засіданні ухвалою суду від 28 січня 2011 р. призначено на 16 лютого 2011 р.

16 лютого 2011 р. до суду надійшла заява З. про перенесення судового засідання на більш пізній час у зв'язку із його хворобою.

Із висновку спеціаліста лікаря О., який позивач додав до своєї заяви, вбачається, що З. поступив 15 лютого 2011 р. до Олександрівської клінічної лікарні м. Києва з діагнозом «хронічний холецистопанкреатит у стадії загро-
стення» та продовжує лікування у відділенні серцево-судинної хірургії цієї лікарні.

Відповідно до п. 1 ч. 2 ст. 156 КАСУ суд має право зупинити провадження у справі в разі захворювання особи, яка бере участь у справі, підтвердженого медичною довідкою, що перешкоджає прибуттю до суду, якщо її особиста участь буде визнана судом обов'язковою, до її одужання.

Враховуючи, що для об'єктивного розгляду справи необхідна особиста участь З., а хвороба позивача, підтверджена відповідним документом, перешкоджає прибуттю в судові засідання, колегія суддів вважає за необхідне зупинити провадження у справі до його одужання.

Керуючись статтями 156, 160, 165, 171-1 КАСУ, суд

у х в а л и в:

Зупинити провадження у справі за позовом З. до Вищої ради юстиції про визнання незаконними актів до одужання позивача.

Зобов'язати З. повідомити суд про дату закінчення його лікування для вирішення питання про поновлення провадження у справі.

Ухвала не підлягає перегляду в апеляційному чи касаційному порядку.

П О С Т А Н О В А
ВИЩОГО АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ УКРАЇНИ
від 16 лютого 2011 р.

Вищий адміністративний суд України у складі: Черпака Ю. К. (головуючого, доповідача), Зайцева М. П., Олексієнка М. М., Рецебуринського Ю. Й., Шведа Е. Ю. (суддів), розглянувши у відкритому судовому засіданні адміністративну справу за позовом Ш. до Вищої ради юстиції про визнання проти-правною бездіяльності та зобов'язання вчинити певні дії,

В С Т А Н О В И В:

27 грудня 2010 р. Ш. звернувся в суд з позовом до Вищої ради юстиції про визнання протиправною бездіяльності, вчиненої під час розгляду звернення Ш. щодо притягнення до дисциплінарної відповідальності судді Вищого господарського суду України У.; зобов'язання розглянути матеріали за зверненням Ш. згідно зі ст. 40 Закону України «Про вищу раду юстиції» від 15 січня 1998 р. № 22/98-ВР.

Зазначив, що 28 вересня 2010 р. звернувся до Вищої ради юстиції з проханням провести перевірку наявності підстав для притягнення до дисциплінарної відповідальності судді Вищого господарського суду України У., однак відповідач листом від 23 листопада 2010 р. відмовив у проведенні перевірки, хоча здійснення дисциплінарного провадження стосовно суддів вищих спеціалізованих судів належить до його компетенції. Вважає, що Вища рада юстиції не дотрималася всіх процедурних дій, передбачених ст. 40 Закону України «Про Вищу раду юстиції», і належним чином не оформила свого рішення.

В письмовому запереченні проти позову Вища рада юстиції просить відмовити в задоволенні позову. Зазначає, що скарга Ш. не містила відомостей про наявність передбачених ч. 5 ст. 126 Конституції України підстав для звільнення У. з посади судді та про факт дисциплінарного проступку судді. Тому у відповідача не було підстав призначити перевірку в порядку ст. 40 Закону України «Про Вищу раду юстиції».

В судовому засіданні позивач свої вимоги підтримав, представники відповідача просили відмовити в задоволенні позову.

Заслухавши пояснення позивача і представників відповідача, дослідивши матеріали справи, колегія суддів дійшла висновку, що позов задоволенню не підлягає.

28 вересня 2010 р. Ш. звернувся до Вищої ради юстиції зі скаргою на дії судді Вищого господарського суду України У. як головуючого на Х позачерговому з'їзді суддів України. У скарзі зазначив, що ним через президію було подано письмове звернення до учасників з'їзду, ознайомившись із текстом якого, У. поклав звернення у папку, а згодом повернув Ш. Вважав, що такими діями У. порушив його права як громадянина і судді господарського суду м. Києва, у зв'язку з чим не може бути гідним своєї посади і посади члена Вищої ради юстиції. Просив здійснити перевірку даних про наявність підстав для притягнення судді Вищого господарського суду України У. до дисциплінарної відповідальності.

В листі від 23 листопада 2010 р. № 11881/с/9-10, підписаного заступником Голови Вищої ради юстиції І., повідомлено, що скарга не містить відомостей, які б могли слугувати підставою для внесення до Вищої ради юстиції пропозиції про прийняття подання про відкриття дисциплінарного провадження відносно судді Вищого господарського суду України У., а викладені у скарзі обставини стосуються виконання цим суддею повноважень головуючого на Х позачерговому з'їзді суддів України.

Відповідно до п. 3 ч. 1 ст. 131 Конституції України, п. 3 ч. 1 ст. 3 Закону України «Про Вищу раду юстиції», п. 2 ч. 1 ст. 85 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» здійснення дисциплінарного провадження стосовно суддів Верховного Суду України і суддів вищих спеціалізованих судів належить до відання Вищої ради юстиції.

Вища рада юстиції є колегіальним, незалежним органом, який, зокрема, приймає рішення стосовно порушень судьями і прокурорами вимог щодо несумісності та у межах своєї компетенції про їх дисциплінарну відповідальність (ст. 1 Закону України «Про Вищу раду юстиції»).

Згідно зі ст. 2 названого Закону повноваження, організація і порядок діяльності Вищої ради юстиції визначаються Конституцією України, цим Законом та регламентом Вищої ради юстиції, який затверджується на її засіданні.

Відповідно до ст. 84 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» дисциплінарне провадження є процедурою розгляду органом, визначеним законом, звернення, в якому містяться відомості про порушення суддею вимог щодо його статусу, посадових обов'язків чи присяги судді.

В Рішенні Конституційного Суду України від 21 травня 2002 р. № 9-рп/2002 у справі за конституційним поданням Верховного Суду України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частин 2 і 4 ст. 1, абз. 2 п. 8 ч. 1 ст. 18, ч. 1 ст. 25, пунктів 1, 2, 4 ч. 1 ст. 30, ч. 1 ст. 31, ч. 1 ст. 32, п. 2 ч. 2 ст. 33, п. 2 частин 2 та 3 ст. 37, статей 38 і 48 Закону

України «Про Вищу раду юстиції» йдеться про те, що Вища рада юстиції зобов'язана перевіряти звернення народних депутатів України, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини так само, як і звернення інших посадових осіб, органів державної влади і місцевого самоврядування, кожного громадянина, якщо в них містяться відомості про наявність передбачених ч. 5 ст. 126 Конституції України підстав для звільнення судді з посади, про факт дисциплінарного проступку судді Верховного Суду України або судді вищого спеціалізованого суду, і за результатами перевірки приймати відповідне рішення.

Стадії дисциплінарного провадження встановлені ст. 39 Закону України «Про Вищу раду юстиції» у такій послідовності: 1) перевірка даних про дисциплінарний проступок; 2) відкриття дисциплінарного провадження; 3) розгляд дисциплінарної справи; 4) прийняття рішення.

Статтею 40 Закону України «Про Вищу раду юстиції» передбачено, що перевірка даних про дисциплінарний проступок здійснюється за дорученням Вищої ради юстиції, Голови або його заступника одним із членів Вищої ради юстиції шляхом одержання письмового пояснення від судді та інших осіб, витребування та ознайомлення з матеріалами судових справ, одержання іншої інформації від будь-яких органів, організацій, установ, громадян чи їх об'єднань. За наслідками перевірки складається довідка з викладенням фактичних обставин, виявлених під час перевірки, висновків і пропозицій. З довідкою і матеріалами повинен бути ознайомлений суддя, стосовно якого проводилася перевірка. Довідка і всі матеріали перевірки передаються до Вищої ради юстиції, яка вирішує питання про доцільність порушення дисциплінарного провадження.

Підставою для переходу до другої стадії дисциплінарного провадження є подання члена Вищої ради юстиції за результатами перевірки повідомлень (ст. 38 Закону України «Про Вищу раду юстиції»).

З матеріалів справи вбачається, що скаргу Ш. розглянула і дала на неї відповідь заступник Голови Вищої ради юстиції І.

Згідно із ст. 22 Закону України «Про Вищу раду юстиції» Вища рада юстиції обирає заступника Голови Вищої ради юстиції, який виконує обов'язки Голови в разі його відсутності, забезпечує підготовку справ до розгляду та здійснює інші повноваження, передбачені цим Законом та регламентом Вищої ради юстиції.

За пунктом 3 § 4 глави 1 розділу I Регламенту Вищої ради юстиції, затвердженого рішенням Вищої ради юстиції від 4 жовтня 2010 р. № 791/0/15-10, до повноважень заступника Голови Вищої ради юстиції, що здійснюються за дорученням Голови Ради, зокрема, віднесено здійснення контролю за своєчасним і належним розглядом подань, скарг та інших звернень, поданих до Ради у встановленому законом порядку.

Таким чином, спірні правовідносини виникли не за участю Вищої ради юстиції як колегіального органу, а з її посадовою особою як окремим суб'єктом владних повноважень, який в межах своєї компетенції вирішує питання щодо призначення перевірки даних про дисциплінарний проступок.

Між тим серед особливостей розгляду справ, передбачених ст. 171-1 КАСУ, є також те, що Вищому адміністративному суду України як суду першої інстанції підсудні справи про оскарження актів, дій чи бездіяльності Вищої ради юстиції, а не її посадових осіб.

За змістом статей 3, 6, ч. 3 ст. 50 КАСУ відповідачем в адміністративній справі є суб'єкт владних повноважень, який, на думку позивача, порушив його права, свободу чи інтерес. Саме позивач зазначає особу, яка повинна відповідати за позовом.

Згідно з ч. 2 ст. 11 КАСУ суд розглядає адміністративні справи не інакше як за позовною заявою і не може виходити за межі позовних вимог.

З огляду на те, що позивач не довів обставин, на яких ґрунтуються його вимоги про визнання протиправною бездіяльності Вищої ради юстиції, вчиненої під час розгляду звернення Ш., відсутні підстави для задоволення позову в цій частині.

У зв'язку з цим безпідставною є також похідна позовна вимога про зобов'язання Вищої ради юстиції розглянути матеріали за зверненням Ш. згідно зі ст. 40 Закону України «Про вищу раду юстиції».

Керуючись статтями 160, 167, 171-1 КАСУ, суд

п о с т а н о в и в:

У задоволенні позову Ш. до Вищої ради юстиції про визнання протиправною бездіяльності, вчиненої під час розгляду звернення Ш. про притягнення до дисциплінарної відповідальності судді Вищого господарського суду України У., та зобов'язання розглянути матеріали за зверненням Ш. згідно зі ст. 40 Закону України «Про вищу раду юстиції» відмовити повністю.

Постанова є остаточною і не підлягає перегляду в апеляційному чи касаційному порядку.

П О С Т А Н О В А
ВИЩОГО АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ УКРАЇНИ
від 17 лютого 2011 р.

Вищий адміністративний суд України у складі колегії суддів: Сороки М. О., Олексієнка М. М., Кочана В. М., Зайцева М. П., Шведа Е. Ю., Кравчен-

ко Т. М., розглянувши у відкритому судовому засіданні адміністративну справу за позовом К. до Вищої ради юстиції, треті особи — Г., Р. Ю., Р. Т., Х., Ч., про визнання бездіяльності протиправною, зобов'язання вчинити дії,

В С Т А Н О В И В:

21 жовтня 2010 р. К. звернувся в суд з позовом до Вищої ради юстиції, в якому просив: визнати незаконною бездіяльність Вищої ради юстиції, що полягає у непроведенні перевірки за його скаргою про притягнення до дисциплінарної відповідальності суддів Вищого адміністративного суду України; зобов'язати відповідача відповідно до Закону України «Про вищу раду юстиції» здійснити перевірку доводів, викладених у його скарзі.

В обґрунтування позовних вимог зазначив, що 20 вересня 2010 р. звернувся до Вищої ради юстиції зі скаргою про притягнення до дисциплінарної відповідальності суддів Вищого адміністративного суду України. Вказував на допущені, на його думку, порушення і підстави, за якими відповідно до ст. 83 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» настає дисциплінарна відповідальність суддів. Обґрунтованість скарги мала бути встановлена шляхом її перевірки, яку відповідачем проведено не було, а надана лише відповідь посадовою особою.

В письмовому запереченні проти позову Вища рада юстиції просить відмовити в задоволенні позову. Зазначає, що скарга К. не містила відомостей про наявність ознак дисциплінарного проступку в діях суддів, а тому не було підстав призначати перевірку в порядку ст. 40 Закону України «Про Вищу раду юстиції».

У судовому засіданні позивач підтримав свої позовні вимоги з мотивів та підстав, викладених у позові.

Представник відповідача в судове засідання не з'явився, просив розгляд справи відкласти у зв'язку з участю в іншому судовому процесі. З урахуванням положень ст. 128 КАСУ справу розглянуто за відсутності представника відповідача.

Заслухавши доповідь судді-доповідача, пояснення позивача, дослідивши матеріали справи, суд вважає, що позов задоволенню не підлягає на таких підставах.

Відповідно до положень ст. 1, глави 2 розділу 3, розділу 4 Закону України (із змінами і доповненнями) «Про Вищу раду юстиції» від 15 січня 1998 р. № 22/98-ВР (далі — Закон № 22/98-ВР), Регламенту Вищої ради юстиції, затвердженого рішенням від 4 жовтня 2010 р. № 791/0/15-10, Вища рада юстиції є колегіальним, незалежним органом, відповідальним за формування високопрофесійного суддівського корпусу, здатного кваліфіковано, сумлінно та неупереджено здійснювати правосуддя на професійній основі, а також за прийняття рішень стосовно порушень судьями і прокурорами вимог щодо несумісності та у межах своєї компетенції про їх дисциплінарну відповідаль-

ність. Формою роботи Ради є засідання, правомочність якого визначається присутністю більшості членів від її конституційного складу. За результатами розгляду питань порядку денного Рада приймає акти, визначені п. 3 § 2 глави 2 Регламенту.

Як свідчать зібрані у справі докази, 20 вересня 2010 р. позивач звернувся до Вищої ради юстиції зі скаргою про притягнення до дисциплінарної відповідальності суддів Вищого адміністративного суду України Г., Р. Ю., Р. Т., Х., Ч., які розглядали адміністративну справу за № П-115/10 за його позовом до Президента України про визнання незаконними і нечинними окремих положень указу Президента України.

Відповідь на скаргу надала виконуюча обов'язки Голови Вищої ради юстиції І. В листі від 15 жовтня 2010 р. за № 3578-9314/0/9-10 посадова особа повідомила, що викладені у скарзі обставини стосуються правової оцінки судових рішень при вирішенні питання про поновлення строку звернення до суду та розгляді заяви про відвід складу суду. Скарга не містить відомостей про факт дисциплінарного проступку суддів вищого спеціалізованого суду, які могли б бути підставою для доручення членові Вищої ради юстиції перевірити такі відомості.

Таким чином, Рада, як колегіальний орган, на своєму засіданні жодних рішень по скарзі К. не приймала і дій не вчиняла.

Не допустила Рада і бездіяльності. Під бездіяльністю, з огляду на положення, викладені у ч. 2 ст. 55 Конституції України, п. 1 ч. 2 КАСУ, розуміється певна форма поведінки особи (колегіального органу), пов'язана з невчиненням дій, які вона повинна вчинити на підставі закону, що призвело до певних негативних наслідків для громадянина чи юридичної особи.

На цій стадії Рада бездіяльності не допускала, оскільки питання про здійснення перевірки за скаргою К. на колегіальний орган не вносилося.

Стадії дисциплінарного провадження встановлені ст. 39 Закону № 22/98-ВР. Згідно з ч. 1 цієї статті дисциплінарне провадження включає такі стадії:

- 1) перевірка даних про дисциплінарний проступок;
- 2) відкриття дисциплінарного провадження;
- 3) розгляд дисциплінарної справи;
- 4) прийняття рішення.

Перевірка даних про дисциплінарний проступок здійснюється за дорученням Вищої ради юстиції, Голови або його заступника одним із членів Вищої ради юстиції шляхом одержання письмового пояснення від судді та інших осіб, витребування та ознайомлення з матеріалами судових справ, одержання іншої інформації від будь-яких органів, організацій, установ, громадян чи їх об'єднань. За наслідками перевірки складається довідка з викладенням фактичних обставин, виявлених під час перевірки, висновків і пропо-

зицій. З довідкою і матеріалами повинен бути ознайомлений суддя, стосовно якого проводилася перевірка. Довідка і всі матеріали перевірки передаються до Вищої ради юстиції, яка вирішує питання про доцільність порушення дисциплінарного провадження (ст. 40 Закону № 22/98-ВР).

Отже, спірні правовідносини виникли не між позивачем та Радою, а між позивачем та посадовою особою як окремим суб'єктом владних повноважень.

Проте такий спір згідно зі ст. 171-1 КАСУ не відноситься до предметної підсудності Вищого адміністративного суду України.

Відповідно до правил предметної підсудності та особливостей провадження у справах щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Верховної Ради України, Президента України, Вищої ради юстиції, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України (ч. 4 ст. 18, ст. 171-1 КАСУ) Вищому адміністративному суду України як суду першої інстанції підсудні справи щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Вищої ради юстиції, а не її посадових осіб.

За змістом статей 3, 6, ч. 3 ст. 50 КАСУ відповідачем в адміністративній справі є суб'єкт владних повноважень, який, на думку позивача, порушив його права, свободу чи інтерес. Тобто саме позивач зазначає особу, яка повинна відповідати за позовом.

Стаття 52 КАСУ не допускає заміну первинного позивача або відповідача належним позивачем або відповідачем, якщо це призведе до зміни підсудності адміністративної справи.

З огляду на викладене та у зв'язку з тим, що не встановлено протиправної бездіяльності Ради щодо розгляду скарги К., відсутні підстави для задоволення позову в цій частині.

У зв'язку з цим безпідставною є і похідна позовна вимога про зобов'язання Ради розглянути матеріали за зверненням К. згідно зі ст. 40 Закону України «Про Вищу раду юстиції».

Крім того, суд звертає увагу на вимоги чинного законодавства, які мають суттєве значення для вирішення справ, пов'язаних із зверненням громадян на дії, бездіяльність чи рішення Вищої ради юстиції.

Стаття 84 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» визначає дисциплінарне провадження як процедуру розгляду органом, визначеним законом, звернення, в якому містяться відомості про порушення судьєю вимог щодо його статусу, посадових обов'язків чи присяги судді.

Право на звернення зі скаргою (заявою) щодо поведінки судді, яка може мати наслідком дисциплінарну відповідальність судді, має кожен, кому відомі такі факти.

Проте не допускається зловживання правом звернення до органу, уповноваженого здійснювати дисциплінарне провадження, у тому числі ініціювання питання відповідальності судді без достатніх підстав, використання

такого права як засобу тиску на суддю у зв'язку зі здійсненням ним правосуддя.

Дисциплінарну справу щодо судді не може бути порушено за заявою чи повідомленням, що не містять відомостей про наявність ознак дисциплінарного проступку судді, а також за анонімними заявами та повідомленнями.

В Рішенні Конституційного Суду України від 21 травня 2002 р. № 9-рп/2002 у справі за конституційним поданням Верховного Суду України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частин 2 і 4 ст. 1, абз. 2 п. 8 ч. 1 ст. 18, ч. 1 ст. 25, пунктів 1, 2, 4 ч. 1 ст. 30, ч. 1 ст. 31, ч. 1 ст. 32, п. 2 ч. 2 ст. 33, п. 2 ч. 2 та ч. 3 ст. 37, статей 38 і 48 Закону № 22/98-ВР йдеться про те, що Вища рада юстиції зобов'язана перевіряти звернення народних депутатів України, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини так само, як і звернення інших посадових осіб, органів державної влади і місцевого самоврядування, кожного громадянина, якщо в них містяться відомості про наявність передбачених ч. 5 ст. 126 Конституції України підстав для звільнення судді з посади, про факт дисциплінарного проступку судді Верховного Суду України або судді вищого спеціалізованого суду, і за результатами перевірки приймати відповідне рішення.

Як ст. 84 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», так і вказаний висновок Конституційного Суду України з метою недопущення використання права звернення зі скаргою щодо судді як засобу тиску на суддю у зв'язку зі здійсненням ним правосуддя пов'язують порушення дисциплінарної справи щодо судді лише із наявністю у відповідному зверненні ознак дисциплінарного проступку цього судді.

Здійснення дисциплінарного провадження щодо суддів Верховного Суду України і суддів вищих спеціалізованих судів відповідно до п. 3 ч. 1 ст. 131 Конституції України, п. 3 ч. 1 ст. 3 Закону № 22/98-ВР, п. 2 ч. 1 ст. 85 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» належить до відання Вищої ради юстиції.

Відповідно до положень цього Закону питання про внесення подання Президенту України про призначення особи на посаду судді Вища рада юстиції розглядає не інакше ніж за рекомендацією Вищої кваліфікаційної комісії суддів України (ст. 29); питання про призначення судді на адміністративну посаду — за поданням відповідної ради суддів (ст. 29-1); питання про встановлення результатів кваліфікаційного іспиту або відмову у рекомендуванні для обрання на посаду судді безстроково — за скаргою відповідного кандидата на посаду судді (ст. 29-2); питання про звільнення судді з посади — за пропозицією Вищої кваліфікаційної комісії суддів України чи члена Вищої ради юстиції (ст. 30); питання про порушення вимог законодавства щодо несумісності — за пропозицією народного депутата України, Голови Верховного Суду України, голови вищого спеціалізованого суду України,

Міністра юстиції України, Генерального прокурора України, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України (ст. 34); питання про відкриття дисциплінарного провадження стосовно суддів Верховного Суду України та вищих спеціалізованих судів — за поданням члена Вищої ради юстиції (ст. 38).

Жодний інший суб'єкт не може претендувати на розгляд його звернення на засіданні Ради.

З урахуванням викладеного, керуючись статтями 18, 159–163, 171-1 КАСУ, суд

П О С Т А Н О В И В:

У задоволенні позову К. до Вищої ради юстиції, треті особи — Г., Р. Ю., Р. Т., Х., Ч., про визнання бездіяльності протиправною, зобов'язання вчинити дії відмовити повністю.

Постанова є остаточною і не підлягає перегляду в апеляційному чи касаційному порядку.

У Х В А Л А

ВИЩОГО АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ УКРАЇНИ

від 24 лютого 2011 р.

Вищий адміністративний суд України у складі колегії суддів: Рецебуринського Ю. Й. (головуючого), Зайцева М. П., Олексієнка М. М., Черпака Ю. К., Шведа Е. Ю., Синюшка М. Л. (суддів), розглядаючи у відкритому судовому засіданні справу за позовом К. до Вищої ради юстиції, Верховної Ради України, за участі третьої особи, яка не заявляє самостійних вимог на предмет спору, — Шевченківського районного суду м. Києва, про визнання актів незаконними,

В С Т А Н О В И В:

Ухвалою судді Вищого адміністративного суду України від 14 січня 2011 р. відкрито провадження у справі за позовом К. до Вищої ради юстиції про визнання незаконними рішення Вищої ради юстиції від 6 грудня 2010 р. щодо внесення подань до Верховної Ради України про звільнення К. з посади судді Шевченківського районного суду м. Києва у зв'язку з порушенням присяги судді, подання Вищої ради юстиції від 6 грудня 2010 р. про звільнення К. з посади судді Шевченківського районного суду м. Києва у зв'язку з порушенням присяги судді, внесені до Верховної ради України, та до Верховної Ради

України про визнання незаконною Постанови Верховної Ради України «Про звільнення суддів» від 23 грудня 2010 р. № 2865-VI в частині звільнення К. з посади судді Шевченківського районного суду м. Києва у зв'язку з порушенням присяги судді.

Розгляд цієї справи у судовому засіданні ухвалою суду перенесено на 24 лютого 2011 р.

22 лютого 2011 р. до суду надійшла заява К. про відкладення судового засідання на більш пізній час у зв'язку із необхідністю проходження ним санаторно-курортного лікування за рекомендацією лікарів.

Із довідки лікаря З., яку позивач додав до своєї заяви, вбачається, що К. з 25 січня по 23 лютого 2011 р. знаходився на стаціонарному лікуванні у відділенні психоневрології НЦРМ АМН України та йому рекомендовано продовжити лікування в санаторно-курортних закладах.

Згідно із рекомендацією лікаря позивач 23 лютого 2011 р. відбув до АРК для продовження лікування, що підтверджується копією квитка на потяг до м. Сімферополя, який був доданий до його заяви.

Відповідно до п. 1 ч. 2 ст. 156 КАСУ суд має право зупинити провадження у справі в разі захворювання особи, яка бере участь у справі, підтвердженого медичною довідкою, що перешкоджає прибуттю до суду, якщо її особиста участь буде визнана судом обов'язковою, — до її одужання.

Враховуючи, що для об'єктивного розгляду справи потрібна особиста участь позивача, а хвороба, підтверджена відповідним документом, та необхідність завершення лікування у курортно-санаторних умовах перешкоджають його прибуттю в судові засідання, колегія суддів вважає за необхідне зупинити провадження у справі до одужання К.

Керуючись статтями 156, 160, 165, 1711 КАСУ, суд

у х в а л и в:

Зупинити провадження у справі за позовом К. до Вищої ради юстиції, Верховної Ради України, за участю третьої особи, яка не заявляє самостійних вимог на предмет спору, — Шевченківського районного суду м. Києва, про визнання актів незаконними до одужання позивача.

Зобов'язати К. повідомити суд про дату закінчення його лікування для вирішення питання про поновлення провадження у справі.

Ухвала не підлягає перегляду в апеляційному чи касаційному порядку.

П О С Т А Н О В А
ВИЩОГО АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ УКРАЇНИ
від 2 березня 2011 р.

Вищий адміністративний суд України у складі колегії суддів: Рецебуринського Ю. Й. (головуючого), Зайцева М. П., Олексієнка М. М., Черпака Ю. К., Шведа Е. Ю., Синюшка М. Л. (суддів), розглянувши у відкритому судовому засіданні справу за позовом Л. до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України про визнання дій такими, що не відповідають чинному законодавству, зобов'язання вчинити певні дії,

В С Т А Н О В И В:

У січні 2011 р. Л. звернувся до суду з адміністративним позовом до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України про визнання дій відповідача такими, що не відповідають ст. 19 Конституції України, ст. 97 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та порушують його права, передбачені статтями 14, 15, 20 Закону України «Про звернення громадян»; зобов'язання на своєму засіданні розглянути скаргу та прийняти рішення про позбавлення статусу судді за порушення присяги судді суддів Г., Д., І.

В обґрунтування своїх вимог зазначає, що у серпні 2010 р. подав до Севастопольського апеляційного адміністративного суду апеляційну скаргу на ухвалу суду першої інстанції. Однак у порушення ст. 2 КАСУ щодо своєчасного та розумного строку розгляду справи, колегія апеляційного суду в складі суддів Г., Д. та І. призначила апеляційний розгляд справи на 26 січня 2011 р., тобто через п'ять місяців після отримання скарги.

На переконання позивача, наведені ним факти є достатньою підставою для позбавлення зазначених осіб статусу судді за порушення ними присяги. Водночас Вища кваліфікаційна комісія суддів України, до компетенції якої віднесено розгляд цього питання, проігнорувала вимоги ст. 97 Закону України «Про судоустрій та статус суддів» щодо колективного розгляду звернень, надала йому відповідь за підписом її члена М. про відсутність підстав для притягнення названих ним суддів до дисциплінарної відповідальності.

Л. вбачає в цих діях відповідача порушення своїх прав, встановлених статтями 14, 15, 20 Закону України «Про звернення громадян», які просить поновити шляхом зобов'язання Вищої кваліфікаційної комісії суддів України провести засідання в порядку, передбаченому ст. 97 Закону України «Про судоустрій та статус суддів», та прийняти рішення про позбавлення суддів Севастопольського апеляційного адміністративного суду Г., Д. та І. статусу судді.

У судове засідання Л. не з'явився, у своєму позові просив розглянути справу за його відсутності.

Представник відповідача проти позову заперечила, просила відмовити у його задоволенні, посилаючись на те, що Вища кваліфікаційна комісія суддів України під час розгляду заяви Л. діяла на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією України та Законом України «Про судоустрій і статус суддів».

Заслухавши пояснення представника відповідача та дослідивши матеріали справи, колегія суддів вважає, що позов задоволенню не підлягає на таких підставах.

Так, судом встановлено, що 27 листопада 2010 р. Л. направив до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України листа, в якому просив накласти стягнення на суддів Севастопольського апеляційного адміністративного суду Г., Д. та І. у вигляді позбавлення статусу судді за порушення присяги.

Обґрунтовував своє прохання тим, що 19 серпня 2010 р. подав апеляційну скаргу на постанову Окружного адміністративного суду м. Севастополя від 3 серпня 2010 р. у справі за його позовом до Севастопольської митниці про визнання протиправною бездіяльності, зобов'язання вчинити певні дії.

Ухвалою Севастопольського апеляційного адміністративного суду від 6 вересня 2010 р., постановленою колегією у складі суддів Г., Д. та І., справу до апеляційного розгляду призначено на 26 січня 2011 р.

У своєму листі позивач наголошував на те, що діями, які виразилися у затягуванні часу розгляду справи на строк більший, ніж 120 днів, судді допустили порушення даної ними присяги.

Листом від 8 грудня 2010 р. за № 8вк-5863/10 член Вищої кваліфікаційної комісії суддів України М. повідомив Л. про відсутність у його заяві підстав для ініціювання питання про притягнення до дисциплінарної відповідальності судді Д. з мотивів великої завантаженості Севастопольського апеляційного адміністративного суду, що, в свою чергу, зумовило неможливість призначення розгляду справи на більш прийнятний строк.

28 грудня 2010 р. Вища кваліфікаційна комісія суддів України, розглянувши заяву Л. на своєму засіданні, прийняла рішення № 409/143-Д, яким відмовила у відкритті дисциплінарної справи стосовно суддів Г., Д. та І.

Вважаючи дії Вищої кваліфікаційної комісії суддів України такими, що не відповідають нормам чинного законодавства, позивач у січні 2010 р. звернувся з цим позовом до суду.

Згідно зі ст. 90 Закону України «Про судоустрій і статус судів» від 7 липня 2010 р. № 2453-VI (далі — Закон № 2453-VI) Вища кваліфікаційна комісія суддів України є постійно діючим органом у системі судоустрою України, порядок роботи якого визначається її регламентом, прийнятим більшістю від загального складу Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Оскільки на момент розгляду звернення Л. в період з 27 листопада по 8 грудня 2010 р. регламент Вищої кваліфікаційної комісії суддів України не

було прийнято, порядок роботи відповідача в цей проміжок часу встановлювався нормами Закону № 2453-VI.

Пунктом 8 ч. 1 ст. 91 Закону № 2453-VI до повноважень Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, серед інших, віднесено розгляд заяв та повідомлень про дисциплінарну відповідальність суддів місцевих та апеляційних судів, а також, за наявності підстав, порушення дисциплінарних справ і здійснення дисциплінарного провадження.

Підстави для проведення дисциплінарного провадження визначені ч. 1 ст. 85 зазначеного вище Закону, відповідно до яких суддю до дисциплінарної відповідальності може бути притягнуто за: 1) істотні порушення норм процесуального права при здійсненні правосуддя, пов'язані, зокрема, з відмовою у доступі особи до правосуддя з підстав, не передбачених законом, порушення вимог щодо розподілу та реєстрації справ у суді, правил підсудності чи підвідомчості, необґрунтоване вжиття заходів забезпечення позову; 2) невжиття суддею заходів щодо розгляду заяви, скарги чи справи протягом строку, встановленого законом; 3) порушення вимог щодо неупередженого розгляду справи, зокрема порушення правил щодо відводу (самовідводу); 4) систематичне або грубе одноразове порушення правил суддівської етики, що підриває авторитет правосуддя; 5) розголошення таємниці, що охороняється законом, в тому числі таємниці нарадчої кімнати або таємниці, яка стала відомою судді під час розгляду справи у закритому судовому засіданні; 6) неподання або несвоєчасне подання для оприлюднення декларації про майновий стан і доходи (податкової декларації), зазначення в ній завідомо неправдивих відомостей.

Відповідно до приписів ст. 84 Закону № 2453-VI дисциплінарне провадження — це процедура розгляду органом, визначеним законом, звернення, в якому містяться відомості про порушення суддею вимог щодо його статусу, посадових обов'язків чи присяги судді. Право на звернення зі скаргою (заявою) щодо поведінки судді, яка може мати наслідком дисциплінарну відповідальність судді, має кожен, кому відомі такі факти.

За нормою ч. 4 ст. 84 Закону № 2453-VI дисциплінарну справу щодо судді не може бути порушено за заявою чи повідомленням, що не містять відомостей про наявність ознак дисциплінарного проступку.

Дисциплінарне провадження щодо суддів місцевих та апеляційних судів здійснює Вища кваліфікаційна комісія суддів України (п. 1 ч. 1 ст. 85 Закону № 2453-VI).

Порядок здійснення дисциплінарного провадження щодо судді визначений у ст. 86 Закону № 2453-VI, відповідно до якої вказана процедура передбачає такі стадії: 1) здійснення перевірки даних про наявність підстав для притягнення судді до дисциплінарної відповідальності; 2) відкриття дисциплінарної справи; 3) розгляд дисциплінарної справи; 4) прийняття рішення по справі органом, що здійснює дисциплінарне провадження.

Перевірка даних про наявність підстав для відкриття дисциплінарної справи та притягнення судді місцевого чи апеляційного суду до дисциплінарної відповідальності здійснюється членом Вищої кваліфікаційної комісії суддів України у порядку, встановленому Законом № 2453-VI.

Член Вищої кваліфікаційної комісії суддів України за результатами перевірки складає висновок з викладенням фактів та обставин, виявлених у ході перевірки, та пропозицією про відкриття чи відмову у відкритті дисциплінарної справи. Висновок члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України та зібрані у процесі перевірки матеріали передаються на розгляд Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Питання про відкриття дисциплінарної справи чи відмову в її відкритті вирішує Вища кваліфікаційна комісія суддів України.

Як свідчать обставини справи, на підставі заяви Л. та доданих до неї документів відповідачем проведено перевірку щодо наявності підстав для притягнення суддів Г., Д. та І. до дисциплінарної відповідальності та за її результатами складено відповідний висновок.

Після вивчення матеріалів перевірки Вища кваліфікаційна комісія суддів України на своєму засіданні прийняла рішення про відмову у відкритті дисциплінарної справи стосовно вказаних суддів, яке відповідач мотивував великою завантаженістю суддів Севастопольського апеляційного адміністративного суду справами.

Так, у провадженні головуючого судді Г. станом на 30 листопада 2010 р. перебувало 2 808 справ, що, в свою чергу, унеможливило розгляд нею апеляційної скарги Л. у встановлений ст. 195-1 КАСУ місячний строк.

Щодо суддів Д. та І., які входили до колегії суддів у цій справі, то вони не могли вплинути на дату судового засідання, оскільки таку дату визначає суддя-доповідач на підставі власної завантаженості.

Аналогічних висновків про відсутність у зверненні позивача даних щодо вчинення судьями Г., Д. та І. дисциплінарного проступку під час розгляду справи дійшла і колегія суддів Вищого адміністративного суду України.

При цьому суд зауважує, що відповідно до приписів ст. 32 Закону України «Про Вищу раду юстиції» від 15 січня 1998 р. № 22/98-ВР порушенням присяги вважається умисне затягування суддею строків розгляду справи понад терміни, встановлені законом. Тобто дії судді, які кваліфікуються як порушення ним присяги, повинні мати умисний характер і при цьому умисел повинен бути направлений саме на необґрунтоване затягування строків розгляду справи. В цьому ж випадку причини порушення судьями строку розгляду апеляційної скарги мали об'єктивний характер (велика завантаженість справами) та, у зв'язку з фізичною неможливістю розглянути таку велику кількість справ у встановлений процесуальним законом строк, напряду не залежали від їх волі.

З огляду на викладене суд вважає, що відповідач, провівши перевірку звернення Л., розглянувши його на своєму засіданні і правомірно відмовивши у відкритті дисциплінарної справи стосовно суддів Г., Д. та І., діяв в межах наданих йому Законом № 2453-VI повноважень і не порушив встановленого цим законодавчим актом порядку здійснення дисциплінарного провадження, а тому позов у частині вимог щодо визнання дій Вищої кваліфікаційної комісії суддів України протиправними задоволенню не підлягає.

Також суд залишає без задоволення і вимогу позивача про розгляд його скарги на засіданні Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, оскільки, як встановлено в судовому засіданні, відповідач вже розглянув її на своєму засіданні 28 грудня 2010 р. та прийняв обґрунтоване рішення.

Щодо вимог позову про зобов'язання відповідача прийняти рішення про позбавлення Г., Д. та І. статусу судді за порушення ними присяги, колегія суддів зазначає, що такий вид відповідальності, як позбавлення статусу судді за порушення присяги, чинним законодавством не передбачений.

Проте відповідно до п. 5 ч. 5 ст. 126 Конституції України суддя за порушення ним присяги звільняється з посади.

За правилами ст. 105 Закону № 2453-VI звільнення судді з посади на підставі порушення ним присяги судді відбувається за поданням Вищої ради юстиції після розгляду цього питання на її засіданні відповідно до Закону України «Про Вищу раду юстиції».

На підставі подання Вищої ради юстиції Президент України видає указ про звільнення судді, призначеного на посаду в межах п'ятирічного строку, а Верховна Рада України приймає постанову про звільнення судді у випадку його обрання на посаду безстроково.

Отже, питання щодо прийняття рішення про звільнення судді за порушення присяги чинним законодавством віднесено до повноважень Президента України та Верховної Ради України.

На підставі наведеного, з урахуванням вимог ст. 91 Закону № 2453-VI, відповідно до яких питання щодо звільнення судді з посади за порушення ним присяги до повноважень відповідача не відноситься, суд доходить висновку, що вимоги позивача про зобов'язання Вищої кваліфікаційної комісії суддів України прийняти рішення про позбавлення статусу (звільнення з посади) суддів Севастопольського апеляційного адміністративного суду Г., Д. та І. не входять до компетенції цього державного органу, а тому задоволенню не підлягають.

Керуючись ч. 3 ст. 160, статтями 161–163, 171-1 КАСУ, Вищий адміністративний суд України

П О С Т А Н О В И В:

У позові Л. до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України про визнання дій такими, що не відповідають чинному законодавству, зобов'язання вчинити певні дії відмовити повністю.

Постанова є остаточною і не підлягає перегляду в апеляційному чи касаційному порядку.

У Х В А Л А
ВИЩОГО АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ УКРАЇНИ
від 15 березня 2011 р.

Вищий адміністративний суд України у складі: Цвіркуна Ю. І. (головуючого, доповідача), Веденяпіна О. А., Головчук С. В., Кочана В. М., Розваляєвої Т. С. (суддів), розглянувши у відкритому судовому засіданні адміністративну справу за позовом Д. до Верховної Ради України про визнання незаконною та скасування постанови Верховної Ради України,

в с т а н о в и в:

Д. звернувся до Вищого адміністративного суду України з позовом до Верховної Ради України про визнання незаконною та скасування постанови Верховної Ради України від 23 грудня 2010 р. № 2867-VI в частині звільнення його з посади судді Малиновського районного суду м. Одеси у зв'язку із порушенням присяги.

Ухвалою суду від 31 січня 2011 р. відкрито провадження в адміністративній справі та ухвалою суду від 1 березня 2011 р. строк розгляду справи продовжено на один місяць.

14 березня 2011 р. на адресу суду надійшло клопотання позивача про зупинення провадження у справі у зв'язку із хворобою до його одужання, до якого додано копію листка непрацездатності, що виданий 11 березня 2011 р.

Представник відповідача заперечив щодо цього клопотання позивача.

На підставі положень п. 1 ч. 2 ст. 156 КАСУ суд має право зупинити провадження у справі в разі захворювання особи, яка бере участь у справі, підтвердженого медичною довідкою, що перешкоджає прибуттю до суду, якщо її особиста участь буде визнана судом обов'язковою, — до її одужання.

З огляду на п. 1 ч. 2 ст. 156 КАСУ, наявність причини, у зв'язку з якою неможливий розгляд цієї справи, та обґрунтованого клопотання позивача суд дійшов висновку про задоволення клопотання позивача і зупинення провадження у справі.

На основі викладеного, керуючись п. 1 ч. 2 ст. 156 КАСУ, суд

у х в а л и в:

Клопотання задовольнити.

Зупинити провадження в адміністративній справі за позовом Д. до Верховної Ради України про визнання незаконною та скасування постанови Верховної Ради України.

Роз'яснити позивачу його обов'язок повідомити суд у разі, якщо відпадуть обставини, які були підставою для зупинення провадження у справі.

Ухвала є остаточною і не підлягає перегляду в апеляційному чи касаційному порядку.

У Х В А Л А
ВИЩОГО АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ УКРАЇНИ
від 24 березня 2011 р.

Вищий адміністративний суд України у складі колегії суддів: Зайця В. С. (головуючого), Головчук С. В., Веденяпіна О. А., Розваляєвої Т. С., Цвіркуна Ю. І. (суддів), розглянувши у відкритому судовому засіданні клопотання К. про поновлення строку для звернення до адміністративного суду,

В С Т А Н О В И В:

7 лютого 2011 р. К. звернувся з адміністративним позовом до Вищої ради юстиції, Верховної Ради України про визнання дій Вищої ради юстиції протиправними, визнання протиправною постанови Верховної Ради України від 22 травня 2008 р. в частині звільнення його з посади судді та зобов'язання Верховної Ради України скасувати постанову від 22 травня 2008 р. в частині звільнення його з посади судді.

Позивач подав клопотання про поновлення строку звернення до суду з зазначеним адміністративним позовом.

Позивач у судове засідання не з'явився. Про час і місце повідомлений належним чином.

Представники відповідачів проти задоволення клопотання про поновлення строку для звернення до адміністративного суду заперечували

Суд, заслухавши доповідь судді-доповідача, представників відповідачів, дослідивши матеріали справи і обговоривши доводи щодо поданого клопотання, вважає, що клопотання задоволенню не підлягає.

Судом встановлено, що 4 лютого 2004 р. Вища рада юстиції, розглянувши скаргу судді військового суду Дніпропетровського гарнізону К. на рішення кваліфікаційної комісії суддів військових судів України від 20 жовтня 2003 р., вирішила скаргу залишити без задоволення, а рішення комісії — без змін та внести подання до Верховної Ради України про звільнення К. з посади судді за порушення присяги.

В лютому 2004 р. К. звернувся з позовом до Вищої ради юстиції про визнання неправомірним рішення Вищої ради юстиції від 4 лютого 2004 р. та зобов'язання відповідача скасувати зазначене рішення.

Постановою Шевченківського районного суду м. Києва від 13 липня 2007 р. в задоволенні позову було відмовлено.

Постановою Верховної Ради України від 22 травня 2008 р. К. був звільнений з посади судді у зв'язку з порушенням присяги.

У квітні 2009 р. позивач звернувся з позовом до Верховної Ради України про визнання протиправною та нечинною постанови Верховної Ради України від 22 травня 2008 р. в частині звільнення його з посади судді. Ухвалою окружного адміністративного суду м. Києва від 13 жовтня 2009 р. провадження у справі було зупинено.

У грудні 2010 р. К. звернувся з позовом до Вищої ради юстиції, Верховної Ради України про визнання дій Вищої ради юстиції протиправними, визнання протиправною постанови Верховної Ради України від 22 травня 2008 р. в частині звільнення його з посади судді та зобов'язання Верховної Ради України скасувати постанову від 22 травня 2008 р. в частині звільнення його з посади судді.

Ухвалою судді Вищого адміністративного суду України від 27 грудня 2010 р. позовну заяву залишено без розгляду на підставі статей 99, 100 КАСУ.

Вважаючи, що строк звернення до адміністративного суду з позовом не пропустив, К. в січні 2011 р. повторно звернувся із зазначеним адміністративним позовом.

Ухвалою судді Вищого адміністративного суду України від 17 січня 2011 р. позовну заяву залишено без розгляду на підставі статей 99, 100 КАСУ.

Відмовляючи в задоволенні клопотання про поновлення строку звернення до суду із зазначеним адміністративним позовом, суд керується тим, що ч. 3 ст. 99 КАСУ передбачено, що для захисту прав, свобод та інтересів особи цим Кодексом та іншими законами можуть встановлюватися інші строки для звернення до адміністративного суду, які, якщо не встановлено інше, обчислюються з дня, коли особа дізналася або повинна була дізнатися про порушення своїх прав, свобод чи інтересів. Для звернення до суду у справах щодо прийняття громадян на публічну службу, її проходження, звільнення з публічної служби встановлюється місячний строк.

Відповідно до ч. 1 ст. 100 КАСУ адміністративний позов, поданий після закінчення строків, установлених законом, залишається без розгляду, якщо суд за заявою особи, яка його подала, не знайде підстав для поновлення строку, про що постановляється ухвала.

В частині 1 ст. 102 КАСУ передбачено, що пропущений з поважних причин процесуальний строк, встановлений законом, може бути поновлений,

а процесуальний строк, встановлений судом, — продовжений судом за клопотанням особи, яка бере участь у справі.

Звернувшись у грудні 2010 р. з позовом до Вищої ради юстиції, Верховної Ради України про визнання дій Вищої ради юстиції протиправними, визнання протиправною постанови Верховної Ради України від 22 травня 2008 р. в частині звільнення його з посади судді та зобов'язання Верховної Ради України скасувати постанову від 22 травня 2008 р. в частині звільнення його з посади судді, позивач пропустив встановлений ч. 3 ст. 99 КАСУ місячний строк звернення до суду.

Обґрунтувань щодо поважності причин пропуску встановленого законом процесуального строку для звернення до адміністративного суду та доказів, які б їх підтверджували, позивач суду не надав, а тому підстав для його поновлення у суду немає.

Оскільки суд не знайшов підстав для поновлення пропущеного процесуального строку, в задоволенні клопотання про поновлення строку для звернення до адміністративного суду необхідно відмовити, а адміністративний позов залишити без розгляду.

Керуючись статтями 99–103, 171-1 КАСУ, суд

у х в а л и в:

В задоволенні клопотання К. про поновлення строку для звернення до адміністративного суду відмовити.

Адміністративний позов К. до Вищої ради юстиції, Верховної Ради України про визнання дій Вищої ради юстиції протиправними, визнання протиправною постанови Верховної Ради України від 22 травня 2008 р. в частині звільнення його з посади судді та зобов'язання Верховної Ради України скасувати постанову від 22 травня 2008 р. в частині звільнення його з посади судді залишити без розгляду.

Ухвала набирає законної сили з моменту проголошення та не підлягає перегляду в апеляційному чи касаційному порядку.

У Х В А Л А

ВИЩОГО АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ УКРАЇНИ

від 5 квітня 2011 р.

Вищий адміністративний суд України у складі колегії суддів: Веденяпіна О. А. (головуючого), Зайця В. С., Розваляєвої Т. С., Кочана В. М., Цвіркуна Ю. І. (суддів), розглянувши у відкритому судовому засіданні заяву

Щ. про поновлення строку для звернення до суду з позовом до Президента України про визнання незаконним та скасування Указу Президента України, поновлення на посаді судді,

В С Т А Н О В И В:

28 лютого 2011 р. Щ. звернувся з позовом до Президента України про визнання незаконним та скасування Указу Президента України «Про звільнення судді» від 19 вересня 2008 р. № 844/2008, поновлення на посаді судді Червонозаводського районного суду м. Харкова.

Одночасно позивач подав заяву про поновлення строку для звернення до суду з цим позовом, в якій зазначає, що законодавством передбачена можливість досудового вирішення спору, якою він скористався.

Вважає, що право на звернення до суду з цим позовом у нього виникло лише після вирішення в судовому порядку спору про визнання незаконним рішення Вищої ради юстиції від 15 листопада 2006 р. № 550.

Вказує, що про рішення суб'єкта владних повноважень за результатом розгляду його скарги він дізнався з листа Адміністрації Президента України від 12 січня 2011 р. № 15-15/40, який отримав 1 лютого 2011 р.

В судовому засіданні Щ. клопотання про поновлення строку підтримав.

Представники Президента України, Територіального управління державної судової адміністрації в Харківській області та Червонозаводського районного суду м. Харкова в судове засідання не з'явилися.

Відповідно до ч. 2 ст. 102 КАСУ питання про поновлення пропущеного строку суд вирішує з повідомленням осіб, які беруть участь у справі. Неприбуття у судове засідання осіб, які належним чином повідомлені, не перешкоджає розгляду клопотання.

Вислухавши доповідь судді-доповідача, дослідивши матеріали справи, колегія суддів вважає, що заява Щ. про поновлення строку звернення до адміністративного суду не підлягає задоволенню.

При цьому керується таким.

У листопаді 2006 р. Щ. звернувся до суду з позовом про визнання незаконним рішення Вищої ради юстиції «Про внесення подання Президенту України про звільнення Щ. з посади судді Червонозаводського районного суду міста Харкова за порушення присяги» від 15 листопада 2006 р. № 550.

Постановою Жовтневого районного суду м. Харкова від 4 липня 2007 р. визнано протиправним рішення Вищої ради юстиції від 15 листопада 2006 р. № 550 та скасовано його.

Постановою Харківського апеляційного адміністративного суду від 11 червня 2008 р. апеляційну скаргу Вищої ради юстиції задоволено, постанову Жовтневого районного суду м. Харкова від 4 липня 2007 р. скасовано та прийнято нову постанову про відмову в задоволенні позову.

19 вересня 2008 р. Президентом України видано Указ № 844/2008 про звільнення Щ. з посади судді Червонозаводського районного суду м. Харкова у зв'язку з порушенням присяги судді.

Ухвалою Вищого адміністративного суду України від 21 січня 2010 р. зазначені вище судові рішення скасовано, а справу направлено на новий розгляд до суду першої інстанції.

Постановою Харківського окружного адміністративного суду від 21 червня 2010 р. відмовлено у задоволенні позовних вимог Щ.

Не погоджуючись із зазначеною постановою, Щ. звернувся до Харківського апеляційного адміністративного суду з апеляційною скаргою.

Постановою Харківського апеляційного адміністративного суду від 17 листопада 2010 р. апеляційну скаргу Щ. задоволено, постанову Харківського окружного адміністративного суду від 21 червня 2010 р. скасовано, позовні вимоги Щ. задоволено. Визнано незаконним рішення Вищої ради юстиції «Про внесення подання Президенту України про звільнення Щ. з посади судді Червонозаводського районного суду міста Харкова за порушення присяги» від 15 листопада 2006 р. № 550.

10 грудня 2010 р. Щ. звернувся до Президента України з листом, в якому просив скасувати Указ Президента України Ющенка В. А. «Про звільнення судді» від 19 вересня 2008 р. № 844/2008 у зв'язку з визнанням незаконним зазначеного вище рішення Вищої ради юстиції.

В листі від 12 січня 2011 р. № 15-15/40, який надійшов на адресу позивача 1 лютого 2011 р., заступник глави Адміністрації Президента України повідомив, що питання про поновлення на роботі може бути вирішено в судовому порядку.

Відповідно до ст. 99 КАСУ адміністративний позов може бути подано в межах строку звернення до адміністративного суду, встановленого цим Кодексом або іншими законами.

Для звернення до адміністративного суду за захистом прав, свобод та інтересів особи встановлюється шестимісячний строк, який, якщо не встановлено інше, обчислюється з дня, коли особа дізналася або повинна була дізнатися про порушення своїх прав, свобод чи інтересів.

Для захисту прав, свобод та інтересів особи цим Кодексом та іншими законами можуть встановлюватися інші строки для звернення до адміністративного суду, які, якщо не встановлено інше, обчислюються з дня, коли особа дізналася або повинна була дізнатися про порушення своїх прав, свобод чи інтересів. Для звернення до суду у справах щодо прийняття громадян на публічну службу, її проходження, звільнення з публічної служби встановлюється місячний строк.

З огляду на зміст цієї норми початок перебігу строку звернення до адміністративного суду законодавець пов'язує з днем, коли особа дізналася або повинна була дізнатися про порушення свого права.

Згідно з п. 15 ч. 1 ст. 3 КАСУ професійна діяльність суддів є публічною службою.

Статтею 100 КАСУ передбачено, що адміністративний позов, поданий після закінчення строків, установлених законом, залишається без розгляду, якщо суд за заявою особи, яка його подала, не знайде підстав для поновлення строку, про що постановляється ухвала.

Позивач звернувся до суду з цим позовом 28 лютого 2011 р.

Матеріали позовної заяви свідчать, що Ш. ознайомлено з Указом Президента України від 19 вересня 2008 р. № 844/2008 у вересні 2008 р.

Згідно з наказом Голови Червонозаводського районного суду м. Харкова від 1 жовтня 2008 р. № 06-04/68 його було відраховано зі штату суду з посади судді на підставі зазначеного вище Указу.

Отже, з жовтня 2008 р. Ш. знав про порушення свого права, але не звернувся до суду з цим позовом у межах строку, встановленого законодавством.

Доказів поважності причин пропущення процесуального строку позивачем не надано.

Доводи Ш. про те, що право на звернення до суду з цим позовом у нього виникло лише після вирішення в судовому порядку спору про визнання незаконним рішення Вищої ради юстиції від 15 листопада 2006 р. № 550 не є переконливими, оскільки не ґрунтуються на вимогах чинного законодавства.

Розгляд у суді справи про визнання незаконним рішення Вищої ради юстиції не позбавляв позивача можливості звернутися до суду з позовом про визнання незаконним Указу Президента України від 19 вересня 2008 р. № 844/2008.

Оскільки суд не знайшов підстав для поновлення строку, заява Ш. про поновлення строку для звернення до адміністративного суду задоволенню не підлягає.

Враховуючи викладене, позов підлягає залишенню без розгляду.

Керуючись статтями 99, 100, 102, 160, 165, 167, 171-1 КАСУ, суд

у х в а л и в:

Відмовити у задоволенні заяви Ш. про поновлення строку для звернення до адміністративного суду.

Позов Ш. про визнання незаконним та скасування Указу Президента України «Про звільнення судді» від 19 вересня 2008 р. № 844/2008, поновлення на посаді судді залишити без розгляду.

Ухвала оскарженню не підлягає.